

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 38 — IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 23. September 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Niç ni bilo zastonj

V prvih letih vojne zavejevana področja so bila orožje proti materijalni premoči sovražne koalicije
Pravilnost nemškega načrtovanja — Nemški narod bo prestal svojo veliko obremenilno preizkušnjo

Vsakdo, ki je v prvih treh vojnih letih na svojem evropskem zemljevidu zarisoval nemški pohod v vse štiri nebeske smeri in ki bi sedaj to karto uporabil za primerjavo s poročilom nemškega vrhovnega poveljstva, ima občutek boleste izgube. Bila je pomirjevalna misel na neranjivost naroda in Reicha, ki nas je v prvi polovici vojne seznanjala z imeni tujih dežel in tujih krajev, v katerih se je takrat odigraval boj za zmago. Naše zmagovite čete so stale pred egiptovsko mejo, ob kavkaški rivijeri ter ob Volgi. Stale so na velikih otokih Sredozemskega morja in ob sedlih Pirenejev. Vse to nam je dajalo čustvo ponosne sigurnosti. Sovražnik je bil več sto in celo tisočev kilometrov politnjen od domačih mej in ako iz angleškega otoka ne bi bili prihajali teroristični bombniki s svojim smrtnim bremenom, potem pač nikdo ne bi imel toliko zgroza kakor nemški narod, si za svoje življenje sploh ne delati nikakih skrbi.

To je postalo sedaj drugače. Že več tednov zahteva militanti boljševizem prestop vzhodne meje Reicha, z zapada sem pa se približujejo oklopniški odredi Anglo-Amerikancev tistim delom Reicha, radi katerih varnosti je bil pred izbruhom vojne izgrajen Westwall. Zavezniki, o katerih smo mislili, da so trdno vzdani v naš evropski obrambni sistem, so se temu sistemu izneverili. Tako valovi sovražnik z vseh strani proti našemu tesnejšemu življenjskemu prostoru. Marševali si pač postavljajo vprašanje, ali je res bilo vse zastonj kar se je v viharo-zmagovitem teku ali pa v zagrizenih žilavih bojih kilometer za kilometer nekoč ob vpostavi dragocene nemške krvi položilo kot zaščitni prostor okrog granic Reicha. Vprašanje — »Zastonjje« se je postavilo še intenzivneje pri tistih Nemcih, ki mislijo na kak daljni vojaški grob, ki leži danes daleč pred mejami Reicha, in ki ni dostopen nobenemu lovrišu več. Kakor se zdi to vprašanje na prvi trenutek opravičeno, tako neovomno more biti tudi odgovor, ki ga je treba dati:

Usodni boj našega naroda bi se bil že davno in sigurno odločil proti nam, ako v zadnjih poldrugih letih ne bi bili mogli vpostaviti ta prostor kot orožje proti materijalni premoči zavezniških sovražnikov. Od tistega trenutka, ko so neposredovane severo-ameriške industrije skupno z orožarnimi Sovjetije v daljnem Uralu zvišale svojo produkcijo do najvišjih možnosti, je bilo jasno, da bo vpostava tekoče izdelanega sovražnega ma-

terijala proti našim več tisoč kilometrom dolgim frontam in njihovi tanko zasedeni etapi morala dovesti do uspeha za sovražnika. Pri vstopu v to fazo vojne, ki jo je nemško vodstvo predvidevalo, gre sedaj samo še za to, ta izvojevanj prestopi prodati kolikor mogoče drago, pri tem pa sovražniku iztrgati toliko časa, kolikor ga Nemčija potrebuje za konstrukcijo, preizkušnjo in izgotovitev tistega revolucionarnega orožja, ki nam nudi jamstvo, da bomo zlomili materijalno premoč naših sovražnikov ter tako zopet spravili v naše roke zakon dejanja.

Bil je moder sklep nemškega vodstva zlasti na gospodarskem polju: ne staviti vse na karte izvojevanj področij, kakor je bila spričo blokade zelo mikavna organizirana eksploatacija daljnih vzhodnih agrarnih področij po njihovem zavejevanju. Ne ozirajo se na to, da je primanjkovalo delovnih sil, strojev in prometnih sredstev, da bi se na primer Ukrajino popolnoma vpostavilo v službo evropske oskrbe, k čemur je prištet še nesigurnost transportnih poti vsled tolovajstva, so bili še tehtnejši vzroki, ki Nemčije glede prehrane niso nikdar odtujili njenim naporom za produkcijo iz lastne grude. Šele danes, ko je naša misel, če tudi skromno, toda vedno dovolj založena, se je izkazala pravilnost takratnega načrtovanja, čeprav že dolgo nemoremo več računati s kakimi blstvenejšimi dovozi iz tujih krajev.

Vse premalo se tudi vpostavlja v račun, da je prišla okupacija mnogih evropskih dežel in področij v dobro ne samo potrebam naše lastne življenjske borbe, temveč so bile te dežele v istem

času odtegnjene našim sovražnikom. Kdor prevdari, kako bi se bili pretresli naši lastni vojni napor, ako bi bili na primer boljševiki skozi dve leti zasedli vso nemško deželo vzhodno od Elbe, da bi jo potem, ko bi bila vojna z vsemi njenimi razdejanji dvakrat zbesnela preko nje, boljševiki prepustili v jedva funkcionirajočem stanju, ta bo premeril, kaj je pomenil naš pohod do Volge in do Transkavkazije za boljševike še vse do sedanjosti. Brez naših ofenziv, posegajočih v tuja področja, tudi ne bi bili mogli dobiti večmilijonske armade tujerodnih delavcev, ki so danes vpostavljeni za oborožitev in prehrano nemškega naroda in s tem naše zmage.

Ako je nemški vojak nadrejen vsakemu sovražniku, v kolikor se more meriti z njim v vsaj deloma znosljivem razmerju moči, se ima zahvaliti v tem oziru šoli na raznih bojiščih Evrope. Zastonj niso bili nikdar napor naše oborožene sile, ker je bilo s temi naporji združenih toliko vojaških vzgledov in žrtev, ki jih je z imeni Sevastopol, Stalingrad, Tobruk, Cassino, Cherbourg ali Brest že zabeležila zgodovina.

Danes pa sta zrasli iz bojišč, ki smo jih prehodili v boju ter iz krvi, s katero so prepojena, obveznost in moč, da prestanemo obremenilno preizkušnjo. Zastonj bi bile zmage prvih vojnih let in njihovi sadovi samo tedaj, ako bi v tej obremenilni preizkušnji odpovedali in kako bi z evropskim življenjskim prostorom, brez katerega naš velik in rastoči narod trajno ne bi mogel biti, izgubili tudi naš Reich.

Wolfgang Thomas

Von den Kämpfen im Westen

Links und rechts der Straße rissen die Granaten der feindlichen Artillerie die Mauern und Häuser ein. Dennoch bahnte sich die »Tiger« ihren Weg, denn es gilt die vornliegenden //Panzergranadiere zu entlasten //PK-Kriegsbericht Weiß (Atl—Sch)

Führer je sprejel Poglavnika

Iz Führer-jevega glavnega stana so sporočili dne 20. t. m. sledeče: Führer je sprejel dne 18. septembra v svojem glavnem stanu šefa Neodvisne Države Hrvatske, dr. Ante Pavelića. Führer je imel s poglavnikom daljši razgovor o skupni borbi proti boljševikom in njihovim anglo-ameriškim pomagačem ter o vprašanjih zavarovanja hrvatskega prostora. V zvestitvi do Trojnega pakta bo nemška oborožena sila ob strani hrvatskih vojakov in ustašev branila svobodo in neodvisnost Hrvatske.

Razgovor pri Führerju, katerega sta se udeležila zunanji minister von Rib-

Napredujoči nemški

Odločni udarci proti sovražnim padalskim četam v Holandiji - Preprečeni sovražni poskusi prodora v Italiji

protinapadi na zapadu

Iz poročila, ki ga je objavilo nemško vrhovno poveljstvo 14. t. m., je razvidno, da so nemške čete razbile angleške napade južno od Dunkirkhe na ter severno od Brügge-a in Genta. V protinapadu so odstranile sovražna mostišča ob Albertovem prekopu ter ob prekopu Maas-Schelde. Med Maastrichtom in med nemško mejo so se nemške čete srdito upirale ameriškim velenapadom. V protinapadu, ki je imel svoje izhodišče v Aachenu, je bil sovražnik zavrnjen v smeri proti jugozapadu. Uspešni so bili tudi nemški protinapadi v severnem Luxemburgu ter v severnem delu mostišča pri Metz. Na obeh straneh Nancy-a je prodiral sovražnik z močnejšimi silami preko reke Mosel proti vzhodu. Zaustavljen je bil ob reki Meurthe ter ob južnem robu mesta Luneville. Posadka v Nefchateau-u se je prebila proti vzhodu, mesto samo pa je bilo prepuščeno sovražniku, ki prodira tudi pri Mirecourtu. Naše varovalne čile so se umaknile počasi proti severu do gornjega dela reke Doubs. V bojih za Vesoul je imela zlasti 7. ameriška armada izredno težke izgube. Posadki v Calaisu in Boulogne-u sta odbili v težkih obrambnih bojih vse masirane sovražne napade. — V Italiji so se izjalovili številni sovražni napadi. V vzhodnem delu fronte je sovražnik razširil svoje velenapade na nadaljnje odseke. Kljub najtežji vpostavi so obležali vsi ti napadi v našem obrambnem ognju. — Sovražno letalstvo je teroriziralo mesta Stuttgart, Darmstadt, Osnabrück in Auschwitz, ponoči pa Berlin. Obrambne sile so zbile 81 anglo-ameriških letal, med njimi 58 štirimotornikov.

15. september: Ob prekopi Albert, Maas in Schelde se je nadaljevalo zoževanje sovražnih mostišč v teku naših uspešnih protinapadov. Medtem so Amerikanci med Maastrichtom in Aachenom nadaljevali svoj velenapad. Maastricht smo izgubili. Južno in jugovzhodno od Aachena je sovražnik vdrl v predpostojanke Westwalla. Srditi boji se odigravajo tudi pri Nancy-ju in pred Burgundskimi vrati. Posadke naših oporišč ob Rokavskem zalivu in Atlantiku so tudi 13. t. m. uspešno odbijale vse sovražne napade ob izrednih izgubah za sovražni tabor. Nemške dalekometne baterije so obstreljevale pristaniška mesta Južne Anglije. — V Italiji je nadaljeval sovražnik v jadranskem odseku svoje poskuse prodora naših apeninskih postojank še pred pričetkom slabega vremena. Kljub ogromni vpostavi je zamogel doseči le malo terena. Tudi severno od mesta Firenze so se izjalovili masirani sovražni napadi.

16. september: Težišče bojev na zapadu je bilo 15. t. m. južno in jugovzhodno od Aachena, kjer je skušal sovražnik z masiranimi silami prodreti preko Stolberga proti severovzhodu. Sovražnik je spočetka izvojeval nekaj terena, nato pa je bil v našem protinapadu zaustavljen. Med Aachenom in Nancy-jem so se izjalovili številni in večkrat ponovljeni sovražni napadi. Zelo velike izgube je imel sovražnik pri Vesoulu. V popolnoma razdejani Brestu se naša hrabra posadka kljub najtežjemu sovražnemu ognju in letalskim napadom žilavo upira vedno znova naskakujočemu sovražniku. Nemške dalekometne baterije so tudi včeraj nadaljevale obstreljevanje Južne Anglije. — Ob italijanski južni fronti je sovražnik ves dan nadaljeval svoje poskuse prodora v ojačenem obsegu. Spričo žilavega odpora naših čet je pridobil le malo terena. Tudi na jadranski obali so naše čete znova preprečile nameravani sovražni prodor v smeri na Rimini.

17. september: Na obeh straneh Aachena je sovražnik nadaljeval svoje poskuse prodora naše

fronte. Več napadov proti južni fronti mesta se je izjalovilo. Izredno srditi boji so se vršili okrog Stolberga. Pri Echemnachu, kjer je sovražnik prodrl preko reke Sauer, napredujejo naši protinapadi. Na obeh straneh Nancy-a se nadaljujejo siloviti boji. Ob Burgundskih vratih so naše divizije po uspešni zavrnitvi vseh ameriških poskusov prodora ustvarile nepretrgano fronto med Epinalom in švicarsko mejo. Čeprav je sovražnik vdrl v popolnoma razdejano trdnjavo Brest, se še vedno drži razna oporišča in gnezdišča odpora. — Ogenj »V 1« se je nadaljeval na London. — V Italiji so Anglo-Amerikanci dne 16. t. m. nadaljevali svoje velenapade, ki so se pa severno od mesta Firenze po valujočih bojih izjalovili ob velikih izgubah za sovražnika. Naše čete so iztrgale sovražniku v protinapadu Monte Veruca. Na jadranski obali sovražnik kljub vsemu prizadevanju ni mogel prodreti v smeri na Rimini. — Po dnevu so posamezna sovražna letala vrgla bombe na Bremen-Kloppenburger, ponoči pa na Braunschweig in Rheine ter na madžarsko mesto Debrecin.

vražni napadi. Uspešni protinapadi naših čet so se vršili tudi v področju Luneville. Z najjačje vpostavo artilerije in letalstva je sovražnik 18. t. m. napadal trdnjavo Boulogne in Brest. V mesto Boulogne je po težkih bojih vdrl, vendar je moral zapustiti več baterijskih postojank. Mesto in luka Brest sta samo še razvalina. Posadka, v kolikor je še pri življenju, se je umaknila na polotok Le Crozon, kjer se še nadalje upira. Izjalovili so se tudi sovražni napadi na Lorient in St. Nazaire. — V Italiji se nadaljujejo težke obrambne bitke z nezmanjšano silovitostjo. Nemške divizije so tudi včeraj preprečile nameravani sovražni poskus prodora. Še vedno trajajo težki, za obe strani krvavi boji.

20. september: V Srednji Holandiji je bil iz zraka izkrcani sovražnik pri Arnheimu nadalje stisnjen potem koncentričnih napadov. Sovražnik je imel težke izgube na ljudeh in materialu. Iz Eindhovena je sovražnik s tanki prodrl proti severovzhodu. Tu so nastopile naše čete k protinapadu. Severozapadno od Aachena je sovražnik ob močni oklopniški vpostavi razširil svoj vdor.

Kampffront Italien

Scherl Bilderdienst-M

18. september: V holandskem prostoru je sovražnik 17. t. m. opoldan po močnih letalskih napadih izkrcal za našo fronto s težiščem področja Arnheim, Nijmegen in Eindhoven svoje padalce. Popoldan je sledil sovražni napad med Anversom in Maastrichtom, da bi vpostavi zvezo z izkrcanimi oddeli. Zlasti pri Neerpeltu so se pri tem razvili erditi boji, v teku katerih je sovražnik zamogel prodreti nekoliko proti severu. Proti sovražnim padalskim četam so bili takoj podzvzeti koncentrični protinapadi. Med Maastrichtom in Aachenom ter pri Nancy-u se nahajajo naše čete nadalje v težkih obrambnih bojih z močnimi sovražnimi silami. Na ostalih odsekih je bilo več slabotnejših sovražnih napadov. Južno od Luneville, ki je bil očiščen sovražnika, napredujejo naši protinapadi prav dobro. Za trdnjavo Brest in Boulogne besnijo najtežji boji. Pri Dunkirkenu so bili odbiti sovražni napadi. — Nadaljevanje je bil povračilni ogenj na London. — Na italijanski fronti so se izjalovili sovražni napadi na odseku Lucca—Pistoia. Sovražnik je ves dan napadal severno od Firenze ter ob jadranski obali z vedno novimi valovi. Vsi ti poskusi prodora pa so bili odbiti v krvavih bojih. — Ameriški bombniki so 17. t. m. bombardirali Budimpešto. Ponoči so padale bombe na Bremen, Dortmund ter na Debrecin.

19. september: V Srednji Holandiji je sovražnik ojačil svoje za našo fronto izkrcane padalske čete z novimi takimi operacijami. Na mestih izkrcavanja so pridobili naši napadi kljub žilavemu sovražnemu odporu polagoma na terenu. Sovražnik je iz mostišča pri Neerpeltu z močnimi oklopniškimi silami prodrl v Eindhoven. Severozapadno od Aachena je sovražnik kljub najjačji vpostavi artilerije in tankov pridobil le malo terena. Zapadno in južno od mesta so bili odbiti veli so-

Jugozapadno od Aachena so bili odbiti vsi sovražni napadi deloma ob težkih izgubah za sovražnika. Polagoma pridobiva na terenu naš protinapad. V področju Nancy—Luneville se odigravajo težki in nepregledni boji. Izgubili smo mesto Nancy. V Lunevillu se vršijo srditi boji. Odbiti so bili sovražni napadi na trdnjavo Calais, St. Nazaire in Boulogne. Po končanem boju v popolnoma razrušeni trdnjavi Brest so posamezne naše skupine držale včeraj v erditi bojih še zadnje postojanke na polotoku Le Crozon. — Povračilni ogenj »V 1« še traja nad Londonom. — Na jadranski fronti je dosegla težka obrambna bitka svoj višek. Tudi včeraj so naše čete deloma v novih postojankah preprečile sovražni prodor. Ameriški bombniki so bombardirali kraje v severni in severozapadni Nemčiji. Teroristični napadi so veljali ponoči mestoma München-Gladbach in Budimpešti. Uničenih je bilo 37 sovražnih letal. V Rokavskem zalivu in v Indijskem Oceanu so potopile naše podmornice štiri ladje s 26.000 brt in dve fregati.

□ Bolgarski »Branik« razpuščen. Sovjetofilska vlada v Sofiji je razpustila bolgarsko mladinsko organizacijo »Branik«.

□ »Sveto pismo« za »osvobodene« evropske dežele. Kakor poroča »Völkischer Beobachter«, so angleške verske družbe naročile na Švedskem 500.000 izvodov Svetega pisma za »osvobodene dežele« v Evropi.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; a. l. e. in Marburg/Drau, Bodgasse 8.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsbetrages.

bentrop in Generalfeldmarschall Keitel, s hrvatske strani pa zunanji minister Alajbegović in general Grujić, je potekel v duhu odkritosrčnega in zvestega prijateljstva med obema narodoma.

Po sprejemu pri Führer-ju je imel zunanji minister Reich-a daljši in prisrčni razgovor s poglavitnikom in njegovimi sodelavci. V poglavitnikovem spremstvu so se nahajali minister Mačkanec, predsednik Hrvatskega Radniškega Saveza Blažkov, nemški poslanik v Zagrebu von Kasche in berlinski hrvatski poslanik Košak.

Nemški uspehi na vzhodni fronti

**Boljševiki zavrnjeni ob severozapadni meji Romunije
Zaustavljen sovjetski velenapad v področju Dorpat**

Na južnem Sedmograškem so nemške in madžarske čete po poročilu z dne 14. septembra odbile boljševiške in romunske napade. Radi skrajšanja fronte je bil južni del področja Szekeel po črtu izpraznjen. Uspešna je bila obramba v domnih mestih pri Sanoku in Krosnem. Vzhodno od Varšave je sunil sovražnik v predmestje Praga, kjer so se vneli erditi poulični boji. Severovzhodno od Prage so bili odbiti vsi sovražni napadi. Srditi boji so se vneli severozapadno od Lomze. Na Estonskem so se razbili pri jezeru Wirz številni sovražni napadi ob krvavih izgubah za boljševike. Na Finskem je skušal sovražnik tudi včeraj motiti naš umik, vendar je bil zavrnjen v protinapadih.

15. september: Številni boljševiški napadi so bili odbiti v južnem Sedmograškem ter v pokrajini Szekeel. Pri Sanoku in Krosnem so se izjalovili ponovni napori boljševikov v smeri prodora naše fronte. Pri Sandomierzu ob Visli je bilo uničeno sovražno mostišče ter je bila pri tej priliki uničena glavnina dveh ojačenih strelskih divizij. Bilo je mnogo ujetnikov, zaplenjenih pa je bilo 161 topov ter mnogo drugega orožja. V bojnem področju Varšave smo izgubili predmestje Praga po srditih bojih. Severozapadno od Lomze so se umaknile naše čete po težkih bojih na severno obrežje Nareva. Na severnem odseku vzhodne fronte so pričeli boljševiki s 40 divizijami na široki fronti svoj pričakovani velenapad. Kljub temu so bili vsi sovjetski poskusi prodora v trdih bojih zavrnjeni. Nemško letalstvo je dan in noč razbijalo sovražne cilje, marškolone, vozila itd. 14. septembra je bilo uničenih 99 sovražnih letal.

16. september: Pri Torenburgu na južnem Sedmograškem je bil sovražnik zavrnjen s strani nemških in madžarskih odredov. V vzhodnih Karpatih se je izjalovilo več sovražnih napadov. Pri Sanoku in Krosnem so bili razbiti vsi sovjetski poskusi prodora naše fronte. Pri Varšavi so čete Waffen-SS in madžarski odredi zavrnili sovražnika. Boljševiki so nadaljevali svoje napade v področjih Bauske, Modohn in Walk. Vsi ti poskusi prodora pa so se razbili ob srditem odporu naših čet in letonskih dobrovoljcev. Uničenih je bilo 87 sovražnih tankov. Obenem je bilo zbitih 92 sovjetskih letal.

17. september: Na južnem Sedmograškem so bili pri Torenburgu in Neumarktu razbiti srditi boljševiški napadi. Med Sanokom in Krosnem je sovražnik vpostavil nove rezerve, vendar so bili njegovi napadi zavrnjeni oziroma v protinapadih zaustavljeni. Pri Varšavi je bil dosežen popolni obrambni uspeh. V severnem odseku vzhodne fronte besni srdita obrambna bitka. Masirani boljševiški napadi so bili s pomočjo letalstva bistveno odbiti. Severno od mesta Bauske so v teku protinapadi. Tu je bilo v zadnjih treh dneh uničenih 234 sovjetskih tankov. Boljševiki so izgubili 16. t. m. 96 letal.

18. september: Tudi včeraj so se izjalovili v južnem delu Sedmograške sovražni oklopniški napadi. Ponovni sovražni napadi so bili odbiti tudi pri Sanoku in Krosnem. Z najhujšo silovitostjo se odigravajo borbe na Letonskem in Estonskem. Sovjetski velenapad, ki se je raztegnil tudi na področje Dorpat, je bil zaustavljen v težkih bojih. Nemško letalstvo je učinkovito podpiralo suhozemne čete v baltičkem področju. 17. t. m. je bilo zbitih 75 sovjetskih letal.

19. september: Ob severozapadni meji Romunije so Nemci in Madžari vrgli sovražnika v področje Temešburga, vzhodno od Arada in jugovzhodno od Velikega Varadina. Pri Torenburgu in v severnem delu pokrajine Szekeel so se izjalovili napadi več sovjetskih strelskih divizij. Prav tako so se izjalovili tudi sovražni napadi pri Sanoku in Krosnem. Na Letonskem in Estonskem so naše divizije tudi včeraj preprečile vsak sovražni prodor, pri tem pa so uničile v dveh dneh 149 sovražnih tankov.

Karte zu den Kämpfen im Raum von Warschau und am Narew

Scherl-Bilderdienst-M.

20. september: Boljševiški napadi so se vrstili zaman na južnem Sedmograškem ter v pokrajini Szekeel. Naše čete so v odseku Sanok—Krosno odbile močne sovjetske napade ter zapahnile več vdorov. Pri Varšavi je skušal sovražnik s pomočjo umetne megle na več mestih forsirati Vislo, kar se je pa preprečilo. Posamezne skupine, ki so prodrle na zapadno obrežje, so bile odrezane. Tudi severovzhodno od Varšave so obležali številni boljševiški napadi v našem ognju. Na Letonskem in v Estonski so naše čete zaustavile ali zavrnile s pomočjo številnih tankov in letalstva podprte sovražne napade. Pri tem so bili uničeni številni tanki. V odseku Kandalakša so naši grenadirji v tridnevni boj v tamkajšnjih gozdovih razbili dvoje sovražnih mostišč.

HRABRI SPODNJESTAJERCI

Za hrabro vedenje pred sovražnikom na fronti so dobili Eisernes Kreuz II. Klasse: Gefreiter Alois Ertz iz Margarethena; Grenadier Karl Rebertz iz Hinterbrückena; Gefreiter Anton Tetitschkowitsch, Ortsgruppe Thesen, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Peter Leschnik, Ortsgruppe Jahring, Kreis Marburg-Land; Soldat Johann Nedelko iz Hinterberga, Ortsgruppe Thomasberg; Soldat Josef Ziserl iz Burgtalla, Ortsgruppe Thomasberg; Unteroffizier Peter Lichtner-Hoyer iz Graza; Gefreiter Ignaz Gorischek iz Rogeisa, Ortsgruppe Kötsch, Kreis Marburg-Land in Soldat Michael Gorenak, Ortsgruppe Hohenstein, Kreis Marburg-Land.

Eisernes Kreuz I. Klasse je dobil Grenadier Gottfried Soitsch iz Ortsgruppe Hohenstein, Kreis Marburg-Land, kot prvi odlikovanec v Ortsgruppi s tem visokim redom.

Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern je dobil Gefreiter Franz Pulko iz Pabensheina, Kreis Pettau.

POLITIČNI DROBIZ

□ Tragedija Finske. Predsednika delegacije za premirje v Moskvi, ministrskega predsednika Hackzell-a, je zadela v Moskvi kap in se nahaja še vedno v nezvesti. Finska delegacija, ki se nahaja že od 7. septembra v Moskvi, še ni imela nobene skupne seje z boljševiki. Hackzell se je 8. septembra sestal z Molotovom, vendar je bil to samo akt vjudnosti. Hackzellovim naslednikom v vočstvu finske delegacije je bil imenovan finski vojni minister Walden. Švedski list »Folkets Dagblad« poroča, da je maršal Mannerheim vedel za sovjetske pogoje premirja, še preden je zahteval od finskega državnega zbora pristanek k pogajanjem za premirje. Mannerheim ni hotel informirati državnega zbora o teh pogojih, ker se je bal, da sicer ne bi dobil formalnega pristanka. Sovjetija je zahtevala sledeče: 1. zasedbo celokupne severne Finske; 2. zasedbo mesta Vasa; 3. zasedbo vseh Alandskih otokov; 4. zasedbo Hangö-a in 5. zasedbo trdnjave Helsinki ter področja Sveaborg (Suomenlinna).

□ Sovjeti so izgubili v tej vojni 31 milijonov mož. Kakor poroča nemški vojaški list »Front und Heimat«, so boljševiki v bojih do 10. junija 1944, torej v treh letih vojskovanja z Nemčijo, izgubili 5.686.000 vojakov kot ujetnikov. V istem času je padlo 12 milijonov rdečih armistov, približno 29 milijonov jih je bilo ranjenih. Od teh ranjencev pa kakih 14 milijonov epričo brutalnih sovjetskih metod morda ne bo več zmožnih za vpostavo. Za sovjetske vojskovanje je tedaj izpadlo 31 milijonov mož. Materialne izgube do 10. junija 1944 so započene v sledečih številkah: Uničenih oziroma zaplenjenih je bilo 90.168 tankov, 88.442 topov, 35.283 protitankovskih topov in 4323 protiletalskih topov. Do konca 1943 je bilo zbitih na tla 54.938 sovjetskih letal. V teh številkah pa niso započeni milijoni ročnega orožja, cele gore municije in razstreljiva ter drugega materiala.

□ Pavolini o geslu novega stoletja. Ob obletnici obnove Republikansko-fašistične stranke je imel strankin tajnik Pavolini zanimiv govor. V svojem govoru je Pavolini dejal, da sta tako liberaldemokracija kakor tudi boljševiška revolucija hčerki prejšnjega stoletja; dočim je fašizem geslo novega stoletja. Pavolini je izjavil v zvezi s sedanjim položajem, da začasnega sončnega mrka nikakor ni zamenjati z dokončnim sončnim zatonom.

□ Boljševiške čete v Sofiji. Kakor poroča informacijski urad Sovjetske Unije, so sovjetske čete 16. septembra zasedle Sofijo. Jasno je, da boljševiki ne bodo ostali samo v Sofiji, temveč bodo zasedli tudi druge dele Bolgarije. Bolgareki narod doživlja sedaj usodo vseh tistih narodov, ki so se v svoji slabosti predali. Dokler je bila Bolgarija pod zaščito nemških čet, se narodu ni bilo treba ničesar bati. Če bi bila sofijska vlada ostala zvesta zavezniški Nemčiji, bi bila lahko odvrnila od bolgarskega naroda sedanjo katastrofo. Kakor poroča agencija Reuter, so številne osebnosti v Bolgariji storile samomor, ker niso prenesle nacionalne sramote. Samomor so storili profesor Stančev, natranji minister v Bagrijanovi vladi, komandant 5. armadnega korpusa general Stajnov z ženo, znani časnikar Krapčev, bivši minister Radoslavov, železniški ravnatelj Kolčev in mnogi drugi. Med številnimi aretanci se nahajajo bivši prometni minister Vasiljev, bivši zunanji minister Šišmanov in bivši ministrski predsednik Filov. Bivši sofijski župan Ivanov, bivši ministrski predsednik Božilov in Filov so zaprti v eni in isti celici.

□ Konferenca v Quebecu končana. 18. t. m. sta končala Churchill in Roosevelt v Quebecu svoje razgovore. Po konferenci je bil izdan sledeči značilni komunike, ki je vzbudil pozornost vsled svoje pichlosti: Prezident in premijer sta imela celo vrsto konferenc, v katerih so bili obdelani vsi problemi v zvezi z vojskovanjem proti Nemčiji in Japonski. Največjo težavo konferenca je tvorila naloga, najti prostora in možnost za najboljši red za tiste vojne sile, ki jih hočejo vsi prizadeti narodi vpostaviti proti japonskemu sovražniku.

□ Argentinja je izstopila iz posvetovalnega odbora. Argentinski zunanji minister je izdal službeno izjavo, da je Argentinja izstopila iz posvetovalnega odbora za politično obrambo ameriškega kontinenta. Razlog leži v dejstvu, da je odbor, ki ima svoj sedež v Montevideu, nameraval glasovati o tem, da-li je politično zadržanje Argentine združljivo z zadržanjem ostalih ameriških držav.

OF -- morilka duhovščine v „osvobojenem raju“

Strahotno poročilo o zločinih tolovajev na Dolenjskem

Komunisti so „likvidirali“ duhovnike z zverinstvom

Komunistični tolovaji v OF so v svojih agitacijskih metodah zelo gibčni. Svoje prave namene umejo sijajno prikriti, ter uporabljajo v to svrhu krinke po potrebi. Spodnještajerskim kmetom se delajo tako, kakor da so najpobožnejši ljudje na svetu. Udeležujejo se božje službe, mimo tega pa molijo in se križajo pred jedjo, ako jih kdo opazuje. Vse to pa delajo samo tako dolgo, dokler nimajo oblasti v svojih rokah. Čim so močnejši, volji, se takoj pokaže njihova brezbožna okrutnost in njihovo sovraštvo proti vsakomur, ki veruje v Boga.

Na Dolenjskem, kjer so komunistični tolovaji „osvobodili“ nekatera področja, so na najokrutnejši način umorili 34 duhovnikov in pet dijakov teologije. Med njimi se nahajajo znana imena, ki obtožujejo komunistični morilski teror OF.

Tako so 26. maja 1942 umorili ljubljanskega univerzitetnega profesorja dr. Lambert Ehrlich-a, znanega prvobornika za slovenstvo, po končani službi božji, ko se je vračal na svoj dom.

Župnika Janka Komljanca v Prečni pri Novem mestu so tolovaji dne 15. junija 1942 ob 21.30 uri aretirali, zvezali ter odpeljali kot kakega težkega zločinca. 20. junija so ga „likvidirali“ po mučnem zasliševanju. Ko je bilo njegovo truplo 3. aprila 1943 izkopano, je ugotovil uradni zdravnik strašne rane. Lobanja je bila popolnoma razbita, desna spodnja čeljust je bila istotako razdrobljena in gornje ustnice so bile odrezane. Na hrbtu so se poznale rane od udarcev. Umrl je počasne, grozne smrti.

V sredo, dne 12. julija 1942, je prišlo 12 težko oboroženih komunističnih tolovajev v župnišče pri Sv. Rupertu na Dolenjskem. Tu so aretirali župnika Franc-a Nachtigall-a ter ga odvedli v tolovajsko taborišče Cirknik. Vso noč je moral stati na dežu. Drugo jutro so mu prečitali smrtno obsodbo. Razprave sploh ni bilo. Njegove zadnje želje, da bi še maševal, mu niso izpolnili. Po daljšem mučnem čakanju so ga ubili 18. junija ob 11. uri. Z njim so skupno ubili tudi kaplana Franc-a Cvar-a in ugledna kmeta Anton-a Jamnik-a in Franc-a Inkoš-a iz Sv. Ruperta.

Pri ekshumaciji dne 29. marca 1943 je bila protokolirana izjava uradnega zdravnika, da je bil župnik Nachtigall živ pokopan. Poprej so mu slekli oblačila in ga strašno razmesarili.

Znani komunistični glavar Stane Dobovičnik je vdril 26. julija 1942 proti 21. uri v župnišče Zaplane pri Vrhniki ter je oddal na svojega nekdanjega součena in provizorja Josip-a Gehelja dvoje strelcev iz neposredne bližine. Težko ranjenega Gehelja so nato odpeljali v gozd. Po strašnem mučenju je bil zasiljen in nato na smrt obsojen. Dobil je dva strela. Ko so videli poživljeni mučitelji, da še živi, so ga ubili s puškinimi kopti in vrgli nato truplo v 50 metrov globok prepad. Truplo se je našlo 30. novembra 1942.

Še ena o „osvoboditvi“ Spodnještajercev

Zgodilo se je, da so zopet privedli skupino rekrutiranih Spodnještajercev v „osvobojeni raj“ delavcev in kmetov. Tokrat so se med njimi nahajale tudi ženske in deca. V čolnih so jih bili pripeljali preko Save. Na obrežju so se nato zbirali. Pristopila jim je prekupčevalka »Micka«, ki se bavi z nakupom soli in sladkorja med prisilnimi rekrutiranci z višjim dovoljenjem. Ta Micka je torej pristopila k prisilno rekrutiranim ženskam ter jih je vprašala, da-li so prinesle sol. Žene so začudeno pogledale, rekoč: »Tu imate vendar vsega dovolj!«

»Kako se motite«, je odvrnila Micka, »plačala bi vam 50 lir za kilogram. Tu že dolgo nimamo več soli. Ali imate kaj sladkorja?« Oči nesrečnih žensk so se povečale. »Kaj, sladkorja tudi nimate? Nam so vendar pripovedovali, da je tu vsega dovolj brez karl. Radi tega sem vzela seboj samo denar.«

»Kaj — je nadaljevala Micka — tudi obleke niste prinesle seboj?« — »Dejali so nam, da bomo dobili od Angležev obleke in čevlje, kolikor bomo

V avgustu 1942 so odgnali komunistični tolovaji v Suhorju pri Metliki župnika Janeza Raztresena v gozd, kjer so ga „likvidirali“. Ko je postala OF na Kranjskem vedno bolj krvoločna, je dejal Raztresen: »Ljudje bodo spregledali šele tedaj, ko bo tudi duhovščina podlegla krvnemu terorju OF. Šele tedaj bodo verjeli, da gre OF samo za komunistično diktaturo.«

Po rani maši se je peljal dne 14. julija 1942 župnik Karol Žužek iz St. Vida čez Cirknico v Begunje. Padli so strelji iz zasede in šele v novembru je našel neki kmet slučajno njegov grob. Ljudje so obnemeli, ko so videli, da je bil Žužek, kateremu so preje tolovaji izbili zlato zobovje, živ pokopan.

Pri nekem roparskem pohodu v Grosuplje dne 26. oktobra 1942 so našli komunistični tolovaji kaplana Anton-a Hočevar-ja pri neki rodbini. Kaplana so vzeli s seboj ter ga likvidirali na najbestialnejši način. Razmesarjeno truplo so slekli in ga nato le plitvo pokopali v zemljo. Po zimi so razne živali obglodale truplo nedolžnega umorjenega kaplana.

Metliškega kaplana patra Klement-a Norbert-a so komunistični tolovaji obsodili takole: »Privzati ga je ob drevo in ude mu je odrezali komad za komadom, dokler je še kaj življenja v njem.« To se je zgodilo v Suhorju dne 29. novembra 1942. Mučenje patra Norbert-a je trajalo več ur, preden je v najhujših mukah izdihnil svojo dušo.

Kaplan Anton Sinkar iz Mirne Peči pri Novem mestu je bil splošno prijazen napram OF. Ko je

pa začela OF ropati, moriti, požigati ter uničevati terkve, gradove, šole, župnišča itd., je spoznal pravi obraz OF. Ko je skušal reševati cerkvene kralje, monštrance in oblačila, so ga komunistični tolovaji napadli in odvedli. V znanem »kočevskem procesu« je bil skupno s kaplanom Malo-vrh-om pri Mozlju likvidiran v kočevski prašumi.

Kot žrtve OF in brezbožnega komunizma je padel v drugi polovici oktobra 1943 v Dobravčah na Dolenjskem bivši dekan pri Sv. Benediktu (Windische Büheln) Franz Gomilšek, znan kot »štajerski Krek« in intimni prijatelj pokojnega dr. Korošca.

5. februarja 1944 si je moral kaplan Lado Piščanec iz Cerkne pri Tolminu sam izkopati svoj grob. Po strašnih mukah so ga nato likvidirali s strelom v tilnik.

Bivši advokat v Cilli-ju dr. Jernej Stante, sedaj vrhovni sodnik pri takozvani NOV, je obsodil 20. aprila 1944 kaplana Franc-a Kern-a iz Hinj pri Žužemberku na smrt. Likvidirali so ga 21. aprila v nekem gozdu pri Sedinji vasi brezbožni komunisti, ki igrajo v OF prve gosli.

Ta seznam bi se naknadno še lahko nadaljeval. Vsakomur, ki hoče spregledati, pokazuje ta seznam pravi obraz OF, za katerim se skriva spaka brezbožnega in krvoločnega komunizma, tistega komunizma, ki se odeva s plačcem »narodne osvobodilne fronte«. Čim pride ta komunizem do oblasti, pomori vse tiste, ki mislijo in čutijo zares nacionalno in ki res delujejo v blagor svojega ljudstva.

Proti sorodnikom prisilnih rekrutirancev

Ze 23. marca t. l. je bila objavljena v »Verordnungs- und Amtsblatt-u des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark« odredba o ukrepih proti sorodnikom sovražnikov države na Spodnjem Štajerskem. Ta odredba, ki se nanaša tudi na sorodnike takozvanih prisilnih rekrutirancev, določa sledeče: Sorodnike tolovajev, dezertarjev, beguncev pred nabori in prisilnih rekrutirancev, ki se v najkrajšem času ne bi odtegnili z begom prisilni rekrutaciji, se more s silo odstraniti z njihovih posestev ter zapleniti njih premoženje.

Ta odredba je bila doslej izvršena samo v najmanjšem obsegu. Ne morda iz slabosti ali iz nesposobnosti, temveč zato, da bi imeli Spodnještajerci dovolj časa, svoji domovini zvesto držo dokazati tudi z dejanjem. V mnogih slučajih se je to tudi zgodilo. Prisilni rekrutiranci in taki, ki so jih bili zavlekli, so se zopet povrnilili. Ti živijo neovirano s svojimi

rodbinami. Za njihovo varnost je vseskozi poskrbljeno. Znano pa je, da bi imeli mnogi takozvani prisilni rekrutiranci možnost za beg, češar pa ne storijo bodisi iz strahopetnosti ali iz udobnosti. Te prisilne rekrutirance je smatrati sovražnikom države. Sorodnike teh prisilnih rekrutirancev se bo spravilo v taborišča, premoženje se pa zapleni, v kolikor se njihova zvestoba do domovine jasno ne izpostavi. Zaplotniško vojskovanje, ki se ga poslužujejo komunistični tolovaji, zahteva te trde, toda pravične ukrepe, ki služijo varnosti domovini zvestega prebivalstva, obenem pa v svarilo vsem tistim, ki koketirajo z mislijo bega v gozdove ali pa si naročijo »prisilno rekrutacijo«. Obenem dajejo ti ukrepi tistim, ki se še podijo okrog po gozdovih, na znanje, da imajo usodo svojih sorodnikov sami v svojih rokah.

Sami so krivi nesreče, ki zadene njihove žene, deca in druge sorodnike.

Ti ukrepi bi bili lahko izostali, ako mnogi Spodnještajerci ne bi bili izgubili glave in ne bi bili obesili svoje bodoče usode na izgubljeno stvar. Vsem zapeljancem, lahkovernežem in malodušnežem je že postalo jasno, da ta vojna ne bo končana 1. oktobra in da jo bo Nemčija končala s svojo zmago.

Spodnještajerci! Krvava pest OF hoče pokončiti Spodnjo Štajersko ter jo pahniti v nesrečo.

Spodnještajerci! Ščitite vašo domovino, vaše rodbine, žene in deca s tem, da obrnete hrbet tolпам OF ter se vrnete na svoje domove.

Prisilno rekrutirani Spodnještajerci! Vi imate usodo svojih rodbin v svojih rokah. Proklinjali vas bodo, kajti te ukrepe ste povzročili z vašo strahopetnostjo in udobnostjo.

Žene, matere in deca prisilnih rekrutirancev! Poskrbite, da se bodo vaši sinovi, očetje in možje čimprej zopet povrnilili. Ne obešajte vaše lastne usode in usode vaših rodbin na izgubljeno stvar komunističnih tolovajev! Nemčija še ima v rokah zadnje adute in bo zmagala.

Nadaljnji ukrepi totalne vojne vpostave

Bistveno poenostavljenje davkov - Poenostavljenje uradovanja Standesamtov - Pregled in izčesanje trgovskih obratov - Omejitve v uradu za nadzorovanje cen - Nove sprejemne ure zdravnikov

Pooblaščenec-Reicha za totalno vojno vpostavo, Reichsminister Dr. Goebbels, poroča sledeče:

1. Reichsfinanzminister je izdal odredbo za bistveno poenostavljenje davkov, ki ne bo osvobodila samo mnogostevilne delovne sile finančne uprave Reicha, temveč prinesla bo tudi milijonom davkoplačevalcem znatne delovne olajšave, odpravila bo hkrati v gospodarstvu in upravi mnogostevilne poti ter mnogo milijonov obrazcev in pisemskih pošilk. Odredba določa med drugim sledeče:

Dohodnina se bo za leto 1944/45 pobirala v isti višini kakor za davčno leto 1943/44. Le pri dohodkih, ali pri ispremembah družinskega stanja se bodo vršili predpisi in sicer v najbolj enostavni obliki. Za 87% vseh davčnih obveznikov odpade s tem čas in delo, ki ga zahteva postopek z davčnimi izjavami in ocenitvami.

Isto postopanje se uvede pri korporacijskih in obrtnih davkih. 90% vseh obrtnikov bo s tem ukrepom razbremenjenih, ker se bo njihove trgovsko knjigovodstvo streslo prekomernega dela okrog davkov.

Prometni davek, za katerega veljajo danes štiri različne postavke, se bo pobiral odslej po povprečni postavki, ki se bo izračunala za posamezne obrate.

Ocenitve pri premoženjskih davkih in pri nabranih dokladah ter glavne ugotovitve enotnih vrednosti pri obrtnih podjetjih izostanejo. S tem prištedimo januarja 1945 2,5 milijonom osebam in obratom dajanje novih premoženjsko-davčnih izjav itd.

Dosedanje dvojno delo pri obdavčenju gotovih mezd in plač potom mezdskih in ocenjenih davkov na dohodke odpade potem primerne preureditve mezdno-davčne listine. Kompleksirano zaračunavanje znižanja davkov radi otrok se poenostavi z enotno deležitvijo starosti na 18 let. Znižanja radi otrok se bodo odtlej dovoljevala avtomatično za vsakega otroka do imenovane starosti brez opisa na pripadnost hišnega gospodinjstva.

Za v poklicni izobrazbi stoječe otroke se pa ta ugodnost na predlog lahko podaljša do 25. leta starosti.

Davki na glavnico, promet, menice, porast vrednosti in razne druge manjše vrste davkov odpadejo. Število zapadljivih dni se zniža pri nekaterih davkih.

Zaračunavanje mezd in plač se bo poenostavilo z določbo generalnega pooblaščenca za delovno vpostavo. Po oktobru 1944 se bo položilo temelj za odškodnino prekomernega dela in za odškodnino za dopuste.

2. Pri občinskih oblasteh se ustavi dosedanje vzajemno poročanje Standesamtov o stanju in delovanju v svojih delovnih področjih. Mesto s 180.000 prebivalcev prištedi nato kakih 70.000 poštnih pošilk letno in s tem povezano delo.

3. Nemška trgovina je od svojega predvojnega številčnega stanja odstopila oboroženi sili in oboroževalni industriji kakih 45% vseh svojih delovnih sil. V svrhu nadaljnje prilagoditve zahtevam totalne vojne vpostave je Reichswirtschaftsminister odredil nižja popisane ukrepe, ki so že v teku, ali se pa izvedejo v kratkem času.

Vsi trgovski obrati se razdelijo v dve kategoriji. Prva bo vojnovvažna, ki jo bo treba kljub omenjenemu številu delovnih sil čuvati, druga bo pa v smislu totalne vojne vpostave izročena popolnemu izčesanju. V drugi kategoriji dela več stotisoč ljudi, ki bodo vsled starosti le delno sposobni za fronto in oboroževalno industrijo. Gotove strokovne panoge te nezaščitene kategorije bodo obstojale samo tako dolgo, dokler jih ne zahtevajo Arbeitsamti. Gre za galanterijsko blago, igrače, umetno obrt, cvetlice, zoološke predmete, parfumerije, dragulje, zlatnino in srebrnino, pisemske znamke, preproge, sportne predmete, kožuhovino in glasbene instrumente.

Seznam vojno-vážnih obratov bo pregledan po posebnih važnih merilih, kar bo več tisočev obratov izročilo popolnemu izčesanju.

Tudi vojno-vážni obrati naj pri jamstvu za svoj obstoje oddajo v velikem obsegu za vojaško službo in oboroževalno industrijo sposobne ljudi.

Ce se doseže boljše oskrbovanje in racionalnejše vpostave delovnih sil, je združiti trgovske obrate v vojne skupnosti.

V trgovskih obratih preostale in drugod še nevpoustavljene delovne moči, v kolikor ne bi bile

Das bewährte
Mittel zur
Gewinn-
steigerung
Gilt es für
den einflussreichen
Faktor und
Bedingungsfaktor

popolnoma zaposlene, je uporabiti za dela, ki se oddajajo na dom. Nadaljnje urejevanje nabavnih razmer v trgovini bo prištedilo znatne količine gonilnih snovi in dela.

Na področju komisarija za določanje cen v Reichu so izvršene dalekosežne omejitve, ki so znižale stanje osebja ter prinesle olajšave tudi celotnemu gospodarstvu. Delo za določanje cen se načelno ustavi. Izjeme veljajo v izredno važnih posameznih primerih. Pod istimi pogoji se bo odbilo tudi predloge za zvišanje cen, ker je načelno zahtevati od gospodarstva, da ne stavi v vojnem času zahtev po zvišanju. Veled poenostavljenja prava o določanju cen se bo razveljavilo celo vrsto tozadevnih odlokov. Kontrola cen ostane naprej, da jamči za stabilnost valute, bo pa tudi precej poenostavljena.

4. Po odredbi Reichsärztführerja bodo uredili zdravniki z ozirom na daljše poslovanje oblasti svoje sprejemne ure za bolnike tako, da bo ustvarjajoče prebivalstvo tudi v večernih urah lahko obiskalo zdravnika.

Quebec v nemški luči

Kakor poročamo na drugem mestu, sta Churchill in Roosevelt v kanadskem mestu Quebec končala te dni svoje razgovore. »Völkischer Beobachter« piše o tej konferenci sledeče:

»Že pri sestanku udeležencev kvebeške konference smo ugotovili, zakaj je šlo Rooseveltu predvsem pri tem srečanju s Churchillom. Roosevelt je hotel popolnoma angažirati Angleže za vojno proti Japoncem, ker so doslej Amerikanci sami nosili glavno breme tega boja. Obenem je hotel Roosevelt napraviti spricho bližajočih se predsedniških volitev koncesijo javnemu mnenju Amerike, da je vojskovanje v Pacifiku glavna naloga Zedinjenih držav.

Da so Angleži popustili Amerikancem, je razvidno iz naslednje Churchillove izjave: »Te vojne v Pacifiku se bomo udeležili s silami, ki dobro odgovarjajo naši nacionalni moči. S tem je Churchill predložil angleškemu narodu, da se ima poleg krvavenja na evropskih bojnih poljanah pripraviti še na daljšo vpostavo v Vzhodni Aziji, ako še sploh hoče imeti kako sodoščbo v tem prostoru.

Glede poteka dogodkov v Evropi ne vsebuje kvebeški komunike nič določenega. Obe anglosaški sili sta se omejili tu zgolj na znano vlogo pripravljalca kontinentalnih narodov v mreže boljševizma. Tega dejstva Churchill in Roosevelt nista mogla zanikati, ker to ni nič častnega in mimo tega še dokazuje njuno skrivno glede razširjanja sovjetskega okoliša moči. Temu nasproti bi bilo pričakovati, da se bosta skušala nemškemu narodu približati s istim prišepetavanjem, s katerim sta lahkoverne in nestanovitne narode pripravila do tega, da so sredi deroče reke menjali svoje konje. Rezultat je jasen v Italiji kakor na Balkanu. Ta rezultat tehta več kot vse grožnje in obljube, katerih bi se utegnil poslužiti nasproti tabor, da bi tako podprl svojo vojaško ofenzivo še s politično-propagandnim sunkom. Taka ofenziva bi bila že v naprej obsojena na neuspeh, ker sledijo močni in ponosni narodi samo glasu svoje vesti.

V „osvobojenem“ raju

Iz dežele, po kateri se pretekata mleko in med - Meseci brez tobaka in soli

Laži in lažnjive obljube spadajo v ropotarnico agitacijskih metod boljševikov, da bi tako zapeljali lahkoverneže, si jih podredili in jih končno popolnoma obvladali. Tudi spodnještajerskim prisilnim rekrutirancem obljublajo tolovaji zlate gore, krasno življenje, osvobojeno vseh skrbi in težav. Bilo je skoraj tako kakor l. 1918, ko so lovili Spodnještajerje na svoje ilimance s trditvijo, da se bo v Jugoslaviji cedilo mleko in med in da bodo itak Angleži in Amerikanci poravnali vse račune.

Prisilni spodnještajerski rekrutiranec pripoveduje: »Tekali smo dan in noč. Vedno so nas preganjali in lovili. Za jesti nam niso dali skoraj nič. Od časa do časa kako tanko juho. Preplavati smo morali Savo. Štirje izmed nas so pri tem utonili. Izčrpani in utrujeni smo si odpočili na obrežju. Eden izmed tolovajev nas je skušal spraviti v dobro voljo. Dejal nam je — »Sedaj pridemo kmalu v osvobojeno deželo, tam se vam bo dobro godilo. Tam je vsega dovolj!«

Eden izmed teh modernih sužnjeve je vstal ter odšel na cesto. Med ustnicami je žarel zadnji »čik« njerove cigarete. Nasproti mu pride domačin. Prisilni rekrutiranec ga vpraša: »Kje je tu kaka trafikar? Začudenom ga odvrne domačin: »Tu zgoraj je bila nekda. Sedaj je že deset mesecev zaprta.« — »Ali se tu ne more nikjer kupiti tobaka?« je vprašal še dalje. — »Tobaka? Vam se

pa blede. Že več mesecev nismo videli tobaka in soli. Kadim posušeno orehovo listje. Izmozgan kmet je klaverno zamahnil z roko ter je odšel.

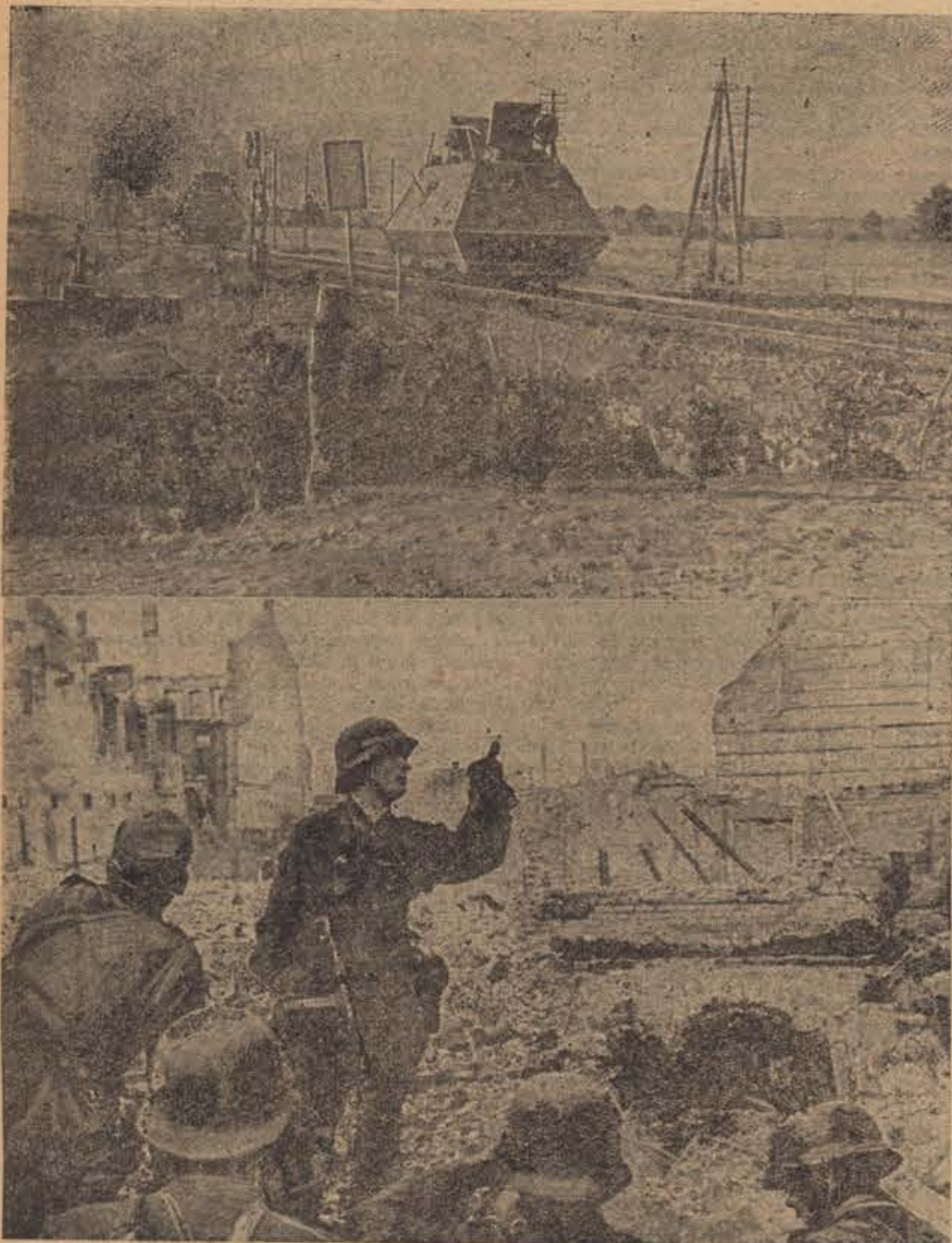
Prisilni rekrutiranec se je začudil, nato pa je vprašal: Ja, brez tobaka bo tudi še šlo, toda kje je tu kaka pekarna? Kupil bi si rad zemelj. »Kmetič se je vrnil ter zabrusil razočaranemu človeku v uho: »Ali si briješ norče? Tu ni blizu in daleč nobenega peka. Samo v redkih kmečkih hišah še pečejo kruh. Vse to se imamo zahvaliti »tovarišem«.

Nejevoljen je nato dejal prisilni rekrutiranec: »Tak vendar mi pokaži kako trgovino, da si kupim klobase ali kaj sličnega. Žalostno je odgovoril domačin: »Imeli smo dve trgovini, toda odkar so bili »tovariši« tu, sta obe zaprti. Nihesar nimamo več na prodaj. Niti papirja ali svinčnikov. »Tovariši« samo jemljejo in nič ne dajo. V »osvobojenem raju kmetov in delavcev« nas prepuščajo gladovanju.«

»Tako so nas ti psi osleparili« je mrmrlal prisilni rekrutiranec. S temi besedami se je vrnil k svojim nesrečnim tovarišem. V svojem srcu pa je storil trden sklep, da bo pri prvi priliki pobegnul iz tega pekla, kar se mu je tudi posrečilo.

□ Finski begunci prihajajo na švedska tla. Med mestoma Karesuanda in Haparanda je doslej prišlo na Švedsko 5360 finskih beguncev s skupno 3000 glavami živine.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Bei unseren ungarischen Partisanen an der Ostfront
Die Leistungen von Verbänden ungarischer Bundesgenossen wurden schon mehrmals im Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht hervorgehoben. — Ein ungarischer Panzerspähwagen, der übermüdet auf sowjetische Schützen stieß, funkt seine Beobachtung der ihm folgende Einheit.

PK-Kriegsbericht Grönert (Sch)

Panzerspähwagen sichern Eisenbahnstrecke
Zur Sicherung der Eisenbahnstrecken auf dem Balkan gegen räuberische Überfälle sind stark gepanzerte und bewaffnete Spähwagen eingesetzt, die dauernd die Strecke abfahren.

PK-Kriegsbericht Kralik (Sch)

Harter Kampf um eine lettische Stadt
Der Kompanieführer sammelt seine Männer um sich, um ihnen die nächsten Angriffsziele bekanntzugeben.

PK-Kriegsbericht Rühmoud (Atl-Sch)

durch Täuschungsmanöver und Scheingriffe sowie Ausnutzung von Wetterlagen, die wohl Start und Landung der Feindmaschinen ermöglichten, den Einsatz der Abwehrverbände aber weitgehend beeinträchtigten.

Mehr Jäger als Bomber

Angesichts der steigenden Verlustkurve der Bomber konzentrierten sich die Hoffnungen der USA-Flieger bei Tagesangriffen besonders auf den Langstreckenjäger, durch dessen verstärkten Einsatz man einen umfassenden Schutz der kostbaren viermotorigen Bomber erstmalig ihren Jagdschutz einsetzen und die Zahl der einfliegenden Bomber die der Fernjäger noch überstieg, war es den Begleitjägern nie restlos gelungen, die wütenden Attacken der deutschen Jäger und Zerstörer gegen die Bomberformationen zu unterbinden. Heute ist es so, daß das USA-Luftwaffenkommando durchwegs mindestens ebensoviel, oft sogar mehr Jäger als Bomber einsetzen muß, um wenigstens zu versuchen, die Bomberausfälle zu reduzieren.

Zudem mußte das Problem gelöst werden, den Jagdschutz bis zum Ziel mitzuführen zu lassen, denn die viermotorigen konnten es sich nicht mehr leisten, Ziele anzugreifen, die außerhalb des Aktionsbereiches der Fernjäger liegen. Zwar ist es gelungen, durch den Einbau weiterer Benzintanks und Zusatzbehälter für Kraftstoff die Flugzeit und die Reichweite der Begleitjäger zu erhöhen, so daß heute der Begleitjäger bei einer Flugzeit von fünf bis sechs Stunden bis zu einer Eindringtiefe

Deutsche U-Boote vor der englischen Küste
Ihre stärksten Sicherung durch Flugzeuge und Bewacher verankerten unsere U-Boote 11 Schiffe mit 43.000 brt sowie einen Zerstörer, eine Fregatte und ein Minensuchboot vor der englischen Küste und im Kanal. Weitere Schiffe wurden torpediert.

PK-Zeichnung Fritz Friedel (Sch)

Die »He 177«

In den neuen Flugzeugtypen, die zum Einsatz gelangt sind, gehört auch das schwere Kampfflugzeug vom Typ »He 177«, das vorwiegend für bewaffnete Aufklärung eingesetzt wird.

PK-Kriegsbericht Keiper (Sch)

LUFTSCHLACHTEN VON UNERHÖRTER HÄRTE

Von Kriegsbericht Wolfgang Küchler

(PK) Der Luftkrieg der letzten Wochen ist vor allem durch die mit allen Mitteln gesteigerte Luftoffensive des Feindes von Westen und Süden gegen das Reichsgebiet gekennzeichnet. Mit der Besetzung weiter Gebiete in Frankreich und Belgien durch die Anglo-Amerikaner und damit dem Wegfall vieler Ziele, die bisher für die feindliche Bombenwaffe in Frage kamen, sowie durch die teilweise Verlagerung feindlicher Flugbasen auf den Kontinent mußte diese Intensivierung des Luftkrieges gegen Deutschland erwartet werden. Aber auch die deutsche Luftabwehr hat aus dieser neuen Lage Nutzen gezogen. Jagdstreitkräfte wie auch Flakartillerie konnte sie zusammenfassen und auf einem im Vergleich zu den bisherigen Frontlinien wesentlich engeren Raum zu schlagkräftiger Verteidigung konzentrieren. Die anglo-amerikanische Luftwaffe hat besonders in den letzten Tagen die konzentrierte Wucht der deutschen Luftverteidigung erfahren und Verluste hinnehmen müssen, die vor allem in die

Reihen der viermotorigen Bomber empfindliche Lücken schlugen.

Diese Abwehrerfolge der deutschen Luftverteidigung sind um so höher einzuschätzen, weil gerade in letzter Zeit vor allem die USA-Luftwaffenführung alles erdenklich Mögliche getan hat, um durch die Verfielfachung der Sicherheitsmaßnahmen die wertvollen Großbomber zu schützen. Durch zeitlich koordinierte Angriffe von Westen und Süden gegen das Reichsgebiet sollte die Abwehr zersplittert werden. Mit einem sprunghaften Wechsel der Angriffspunkte und einer Dezentralisierung der Bomber, die nicht mehr wie früher mit ihrer Masse ein einziges Ziel angriffen, sondern gleichzeitig mit Teilverbänden räumlich oft weit auseinanderliegende Punkte bombardierten, hoffte man gleichfalls, die Abwehrkräfte zu binden und zu lokalisieren. Hierzu kamen häufige Angriffe auf die Peripherie des Reiches, in der man eine weniger konzentrierte Luftverteidigung vermutete, Verschleierung des Flugwesens

von etwa 1000 Kilometer mit einer genügenden Zeit- und Kampfesreserve gestellt werden kann. Jedoch wird dieser Vorteil dadurch abgeschwächt, daß die mit Benzin bis an die Grenze der Ladekapazität vollgetankten Fernjäger nicht mehr so kampfkraftig sind. Sie werden meist in mehreren, sich nebeneinander ablösenden Wellen eingesetzt, eine Welle für den Hinflug, eine über den Zielraum und eine für den Rückflug, damit die Bomberpuls möglichst auf dem gesamten Flugweg durch starke Jagdverbände geschützt sind.

Trotz dieser lückenlosen Abschirmung der viermotorigen Verbände durch den Fernjäger-Begleitjäger kam und kommt es bei den Operationen der USA-Luftwaffe über dem Reichsgebiet zu erbitterten Kämpfen, die den Feind in der Mehrzahl immer wieder viermotorige Bomber kosten. Zwar haben sich durch die Verstärkung des Begleitjäger-Luftkampfes zu unerhörter Härte entwickelt, aber dennoch gelang es den Fernjägern fast nie, eine wirklich undurchdringliche Schutzmauer um die Bombergruppen zu errichten. Immer wieder stießen die deutschen Jäger und Zerstörer in beispielhafter Kühnheit durch die starken Barrieren der Langstreckenjäger, um sich dann in heftigen Angriffen auf die Bomber zu stürzen.

Warum in erster Linie Bomberbekämpfung

Die Bekämpfung und Vernichtung der viermotorigen Bomber ist die erste und vornehmste Aufgabe der deutschen Luftverteidigung. Die Gründe

dafür werden jedem einleuchten, wenn man einen Bomber mit einem Jäger vergleicht. Zum Bau eines Großbombers sind mindestens 300.000 Arbeitsstunden erforderlich, während das Jagdflugzeug nur einen Bruchteil dieser Arbeitszeit braucht. Während man für ein Jagdflugzeug meist mit einem, höchstens zwei Mann Besatzung auskommt, sind für einen viermotorigen USA-Bomber zehn Mann Besatzung erforderlich. Auch müssen bei der Bomberbesatzung zumindest Flugzeugführer, Beobachter und Bordfunker eine lange Ausbildung durchmachen, während die Ausbildung eines Jägerpiloten viel weniger Zeit in Anspruch nimmt.

So haben sich die deutschen Abwehrverbände trotz des verstärkten Jagdschutzes immer wieder auf die Vernichtung der Bomber konzentriert. In welchem Maße sie es fertigbrachten, trotz des Massenaufgebotes an Langstreckenjägern weiterhin in der überwiegenden Mehrzahl viermotorige Bomber auszuschließen, zeigte sich erst in jüngster Zeit wieder. Am 11. September befanden sich 104 viermotorige Bomber unter 133, am 12. September 107 unter 139 und am 13. September 59 unter 81 insgesamt abgeschossenen Feindflugzeugen.

Selbständig operierende Fernjägerverbände

Obwohl die Fernjäger mit der Zeit mehr und mehr zum Angelpunkt des ganzen Bomberkrieges wurden, konnten sie die ihnen übertragenen Schutzaufgaben doch nicht in dem von der Gegenseite erwarteten Maß durchführen. Deshalb ist die USA-Luftwaffenführung in der letzten Zeit nun immer häufiger dazu übergegangen, zusätzlich zu dem Jagdschutz für die Bomberverbände auch selbständig operierende Fernjägerverbände einzusetzen. Diese sollen den Bomberpuls weit vorausfliegen und besonders die Gebiete abkämpfen, in denen eine starke Abwehr zu erwarten ist. Sie sollen den deutschen Jagdstreitkräften bereits beim Start auf ihren Flugplätzen, beim Anflug oder beim Sammeln in der Luft entgegenreten, das heißt zu einem Zeitpunkt, in dem die deutschen Jäger noch nicht in geschlossenem Verband fliegen und ihre Angriffs- und Abwehrkraft deshalb auch geringer ist. So sollen unsere Jäger bereits in Luftkämpfe verwickelt werden, ehe sie überhaupt einen Bomber zu Gesicht bekommen haben.

Auch diese Taktik der Nordamerikaner hat zu keiner entscheidenden Schwächung unserer Luft-

UMNI KMETOVALEC

ZAENKRAT NAJVAŽNEJŠA DELA

Vsled pomanjkanja delovnih moči letos kmečki gospodar največkrat ne ve, katerega dela naj se najprej loti, in katero naj odloži, ali za letos sploh opusti. Še mnogo težji položaj imajo one kmečke gospodinje, ki morajo letos poleg svojih rednih, gospodinjstskih nalog nositi tudi vse one skrbi za gospodarstvo, ki leže v rednih razmerah na ramah gospodarja.

Delo čaka na vseh straneh, ljudi pa ni...

Kaj moramo kljub temu pod vsakim pogojem poskušati opraviti in katerega od vseh nujnih del se bomo najprej lotili?

Že v zadnjem sestavku smo poudarili, da je na vsak način prva in najvažnejša dolžnost vsakega kmečkega gospodarja, da pod vsakim pogojem izvrši jesensko setev ozimnine v polnem obsegu. Rekli smo, da je časa za to še vsaj dva meseca, da pa naj vsakdo skuša vsaj del žitne setve, predvsem pa rž, spraviti čimprej v zemljo, kajti rž je treba zgodaj jeseni sejati. Prav tako smo tudi opozorili, da je treba žitno seme na vsak način pred setvijo očistiti na trijerju od grašice, ljuljke in drugega plevela, kakor tudi od drobnega, malovrednega zrna, in smo končno priporočili vsem, ki imajo neprivozno žitno sorto ali pridelek, naj zamenjajo semensko žito za boljše, kajti, kakršna je setev, taka bo tudi žetev.

Kdor naših opomínov zadnjič ni čital, ali si jih ni vzel k srcu, mu danes ponavljamo, da so našeta dela v zvezi z jesensko setvijo najvažnejša dela na kmetiji v tem času.

Prav tako važno pa je tudi vprašanje spravljavanja poljskih pridelkov. Tudi vse naše kmetijske pridelke moramo pod vsakim pogojem popraviti, čeprav nam manjka ljudi in živine. V prihodnjih vrsticah bomo navedli nekoliko mišljajev, kako je mogoče obvarovati poljske pridelke pred pokvaro, četudi nimamo niti ljudi, niti živine dovolj, da bi pridelke pravočasno pospravili na običajen, redni način.

Najvažnejši jesenski poljski pridelki so pač: krompir, koruza, fižol, pesa, repa, korenje, zelje.

Krompir bomo skušali izkopati, kjer se le da, s strojem »kopačem« (Kartoffelroder). Kjer pa se to ne da in moramo krompir izkopavati na roke z motiko, skušajmo opraviti to delo vsaj čimprej, dokler je zemlja še suha in vreme toplo, ker ob lepem, suhem vremenu se prst krompirja ne prilame in je lep sušen, tako da ga vsak otrok lahko zbira — pa tudi ne zebe ga ne pri tem! Torej: krompir čimprej izkopati!

Kdor nima živine, da bi speljaj krompir domov, naj ga zaenkrat shrani na njivi ali skoncem njive. V tem primeru napravimo zaščitno »podstropico«, ki smo jo že lansko leto opisali kot pripraven način shranjevanja vseh okopavin. Začasno hranjenje krompirja zadostuje, če travnato rušo odkopljemo, nasujemo krompir — ki pa mora biti že ohlajen — na kup in pokrijemo ta kup s slamo, naokrog pa prisujemo prsti, toda zaenkrat ne čisto do vrha, marveč mora biti zgornji del kupa samo s slamo pokrit! Le v primeru, če bi krompirja vse do zime ne mogli spraviti domov, bi bilo treba ob nastopu mrazov zasuti kup do vrha s prstjo.

Koruzo naj letos, kdor nima ljudi in vozov, spravi na ta način, da polomi samo storže z rastlin, in te spravi domov, medtem ko lahko pusti koruznico na njivi, dokler ne rabi iste za setev.

Fižol (prekljar) je istotako mogoče obrati kar na njivi in pustiti preklje bodisi stoječe, ali pa — če rabilo njivo za setev — jih porujemo in znosimo na konec njive in tam pustimo. Treba pa je obrano fižolovo stročje skrbno sušiti, da nam ne splesni, kar se rado zgodi. Treba je torej obrano stročje razgrniti na soncu ali na suhem podstrešju.

verteidigung, wohl aber zu einer erheblichen Verschärfung der Luftkämpfe geführt. Aber trotz aller feindlichen Zermürbungsversuche und trotz vielfacher Anspannung haben sich dabei die deutschen Jäger und Zerstörer hervorragend geschlagen. Sie stehen auch weiterhin in stets bewährter Tapferkeit und altem Angriffsgeist bereit, um vor allem den Ansturm der schweren USA-Bomber zu schwächen und in ihre Reihen erhebliche Lücken zu schlagen.

Tudi buče lahko znosimo na kup skoncem njive, če jih ne moremo zvoziti takoj domov. Tu lahko ostanejo brez škode par tednov.

Pesa lahko ostane na njivi do nastopa mrazu. Pač pa je dobro in pametno, porezati ji listje, čim začne veneti, dokler je še dobro za krmo. Kadar pa bomo peso porovali, jo lahko tudi kar na njivi spravimo v podstropico, če je ne moremo spraviti domov takoj.

Repa ostane lahko na njivi pozno v zimo, korenju pa mraz sploh ne škoduje, torej ga lahko tudi sredi zime rujemo, če je kopno.

VINOGRADNIŠKI IN SADIJARSKI KOTIČEK

MLADI NASADI SADNEGA DREVJA

Mlada drevesa so mnogokrat prepuščena sama sebi. Tudi te je treba nadzirati. Privezati je drevesca, kjer je vez popustila ter jih veter maha in drgne ob kol. Kjer se je zemlja z drevescem sesedla, se mnogokrat pripeti, včasih že celo pri sajenju samem, da moli kol previsoko v krono ter drgne ob veje, tak kol je treba takoj skrajšati. Praviloma naj bo kol za 10 do 15 cm krajši, kakor deblo drevesa, računano do prve spodnje veje. Vse nastale pogankice po debelu je treba gladko odrezati, da se do zime nastale rane po možnosti zacelijo.

Pozor na zajca! V nekaterih krajih in nasadih, ki se nahajajo tik gozdov, se zgodi, da se že septembra spravi zajec na mlada debelca ter jih obgloda. Ovitji jih je, dokler še ni prepozno. Danes je zelo težko za drevesa, zato je gledati, da se ista ohranijo ter je treba preprečiti vsako škodo.

Kdor želi saditi drevesca, naj se že sedaj obrne

Zelje bomo morali spraviti, čim se začnejo resni mrazovi. Seveda, če nima ljudi in vprežne živine, bomo samo zeljne glave izluščili in pustili vehe in končne zaenkrat na zelniku.

Razen poljskih pridelkov pa mora kmet spraviti tudi sadje, če je vinogradnik, tudi grozdja. No, za grozdje je časa dovolj, saj ga navadno trgamo zmiraj prezgodaj. Pač pa je važno, da sadja, posebno še moščno sadje pravočasno spravljamo, kajti sadja, ki je na drevesu prezorelo, ali pod drevesom omehčalo, da le malo in slabe prija. Pa tudi sadja, ki je že omehčalo, ali celo že nagnilo, ne puščajmo, da vzame konec pod drevjem. Bodo tudi tropine, — ako jih ne pokrmimo!

Se nekaj je zelo važno in nujno: Za božjo voljo zakrpajmo zdajle jeseni strehe na gospodarskih poslopjih, ki spuščajo dež! Radi slabe strehe propade vsa stavba in kar je v nji!

In pa: na nastil za zimski čas ne pozabimo!

GOSPODARSTVO

Nemško rokodelstvo

Do sredine minulega stoletja so skrbeli izključno samo rokodelci za potrebščine ljudstva na področju stanovanja, oblačil, prehranjevanja itd. Bili so to samo mali obrati. Pozneje se je mehaniziralo proizvodnja sredstva in razna ročna dela so prešla na delo s stroji. Iz strojnih delavnic so nastale veleindustrije, veliki obrati, tovarne ali industrije.

Rokodelske delavnice razlikujemo od mehaniziranih, oziroma industrijskih obratov po sledečih znamenjih: 1. Mojster ali obratovodja je v svojem obratu zaposlen osebo kot rokodelca, zaposluje pa tudi pomočnike in vajence, izobrazuje in izpopolnjuje jih v rokodelstvu ter izoblikuje njihove značaje. 2. V glavnem gre za obrate do 10 članov delovne posade. 3. Znanje in sposobnost rokodelca obvlada vsa v njihovo stroko spadajoča rokodelska dela, ne da bi poznali delitev dela ter potrebovali specialne delovne sile. 4. Izdelki ne predstavljajo množinskih predmetov, temveč individualno izoblikovane izdelke.

Širom velike Nemčije obstaja kakih 1,5 milijonov rokodelskih delavnic, v katerih je zaposlenih nad 4 milijonov mojstrov, pomočnikov in vajencev. Če dodamo k temu še družinske člane (žene in otroke), živi približno 8 milijonov Nemcev od rokodelstva.

Da so se rokodelski obrtniki kot mali in srednji podjetniki obvladali napram veleobratom industrije ter pokazali sposobnost za svoj obstanek, leži največ v njihovi individualni potrebi strank, ker upoštevajo in zadovoljujejo osebnostne želje in zahteve. To velja predvsem za krojače, šivilje, modistinje, čevljarje, lasničarje, brivce itd. Strojno delo je delo v množinah ter se ne more ozirati na posebne želje posameznikov. Rokodelska delavnica se tudi veliko lažje prilagodi delu, ki je podvrženo nihanju, ker ni tako navezana na enako delo v serijah in velikih količinah kakor strojno industrijsko delo.

Po zaključku prve svetovne vojne do nastopa

nacional-socializma je nemško rokodelstvo bilo vseh ostalih panog nemškega gospodarstva preživljalo velike težave. Brezposelnost in z isto povezan padeč kupne moči ljudstva sta onemogla čala naročila in dohodke, kar se je pa pozneje vzporedno z ostalim dvigom Nemčije popravilo in izboljšalo.

Nacional-socializem gleda na rokodelstvo iz sledečih vidikov: 1. Rokodelski obrat je najboljša družabna oblika v našem delovnem življenju, ker delajo skupno mojster, pomočnik in vajenec. 2. Rokodelstvo je zavetje nemškega kakovostnega dela. 3. Veselje na izdelkih, ki jih ustvarja rokodelstvo, v splošnem zvišuje storitvene zmoglosti. 4. Rokodelstvo je za nemško narodno gospodarstvo najboljša vzgoja človeških značajev in strokovno visoko stoječih delovnih sil. 5. Rokodelstvo omogoča po samostanosti stremecim rokodelskim strokovnjakom ustvaritev lastnih podjetij.

GOSPODARSKE VESTI

× Koks in olje iz šote. V Odensee-ju je neki danski podjetnik pred tremi leti uredil v svojih močvirjih pri Absjer-u napravo za izdelovanje koka iz šote. To izdelovalnico koka je pozneje prevzela tvrdka Atlas, ki je po trudopolnem delu in premostitvi prvih težav začela izdelovati bencin iz olja, ki predstavlja stranski produkt pri koksaciji šote. Koks uporabljajo v glavnem za kurjavo generatorjev, olja pa za kurjavo ribičkih ladij.

× Prebitek pšenice na svetovnem tržišču cenje na velikih pšeničnih tržiščih na kakih 71 milijonov ton.

× Švedska državna razstava v Göteborgu je imela 5,4 milijone švedskih kron prometa.

× Nova strojila. V najnovšem času strojila kaže 50% z umetnimi stroji. Umetna strojila izdelujejo iz vrbove skorje in iz korenin močvirnatih kislic, ki jih je smatrati za polnovredna nadomestila. Pri izdelovanju usnja vrste boka potrebujemo kromovo sol nadomeščajo z uporabo aluminijevih in železnih soli. Končno je uspelo sestaviti strojilo, ki v celoti nadomešča kromovo sol.

MALE VESTI

Zatemnitev od 25. 9. do 1. 10. od 19.45 do 6. ure!

* **Smrt uglednega zdravnika.** V Marburgu je med izvrševanjem svojega poklica umrl vpokojeni sanitetni pokolovnik in praktični zdravnik dr. Andreas Korentschan, star 74 let. Popojni je nad dvaset let izvrševal v Marburgu zdravniško prakso ter bil kot zdravnik in človekoljub vsestransko priljubljen.

* **Iskanje stanovanj v Marburgu.** Oberbürgermeister mesta Marburg razglasi: »Ker je nastal povod, objavljamo, da je doseljevanje v Marburg dovoljeno samo na podlagi mojega predhodnega dovoljenja. Kdor bi prišel brez mojega dovoljenja v Marburg, se izpostavi nevarnosti, da ne dobi stanovanja ter mora računati, da bo izgnan. Brez mojega dovoljenja se lahko naselijo v Marburgu samo tu v delo vpostavljene osebe. Kar se tiče stanovanja njihovih družin in svokov, se lahko samo preloži in odloči.«

* **Uradne ure pri oblasti za sprejemanje strank.** Da bi se radi zvišanega delovnega časa prebivalstvu omogočilo ureditev osebnih zadev, je Gauleiter Dr. Uiberreither v svojstvu Reichsverwaltungskommissarja in šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem določil uradne ure za večerino in tedensko delo kakor sledi: Za urade Kartenstellen, Ernährungsämter, Abt. B, Wirtschaftsämter, Kriegeschadenämter, Familienunterhaltabteilungen itd., nadalje Arbeitsämter in Krankenkassen na področju mest Marburg in Graz ob nedeljah od 9. do 12. ter ob torkih in petkih do 21. ure. Na področju Landkreisev so pooblaščen Landrati izdati slične predpise, prilagojene lokalnim razmeram.

* **Junakia smrt.** V Polstrau-u so položili k večernu počitku junaške smrti padlega Wehrmanna Peter Miedl-a. Od pokojnega se je ob grobu poslovil Kreisführer Bauer.

* **Zlata poroka.** Dne 2. septembra sta obhajala zlato poroko 76-letni upokojeni železniški uslužbenec Franz Wesowischek in njegova 73-letna žena Josefa, rojena Hlebetz, stanujoča v Reichenburgu.

* **Ortsgruppentag v Süßenbergu.** Dne 10. septembra je Kreisführer Bauer na slavnosten način pričel Ortsgruppentag v Süßenbergu v Kreisu Luttenberg. Prireditev je predstavljala praznovanje za dosedanje in vzpodbudo za bodoče delovanje Ortsgruppe, ki stoji za Führerjem in Reichom.

* **Navdušeno zborovanje v Pettau-u.** Kreisführer Bauer je govoril v Pettau-u ter zavzel stališče k položaju. Navdušenim poslušalcem je jedrnat izrazil zahteve, ki jih stavi čas vsakemu počinu: »Nadkraljujmo mir in verno zaupanje kot protitež večnim nergačem in razširjevalcem vesti, izpolnjevanje dolžnosti ter nepopustljivo voljo, storiti vse za končno zmago.« S počastitvijo Führerja zaključena izvajanja so poslušalci nagradili z velikim odobravanjem.

* **Veliko zborovanje v Rohitsch-Sauerbrunn.** Nedavno so v Rohitsch-Sauerbrunn-u priredili zborovanje. Ortsgruppenführer Ing. Miglitsch je Block- und Zellenführerjem orisal sedanjí položaj ter naglašal, da moramo ravno sedaj biti prav posebno strnjeni vsi, da pokažemo, da ne moremo ničesar omajati našo vero v končno zmago. V nadaljnjih izvajanjih je Ortsgruppenführer omenil položaj tistih držav, ki so poslušale tuje šepetice ter padle v naročje boljševizmu.

* **Skrb za Wehrmannschaft Kreisa Pettau** so premele žene. Razen akcij v posrednih Ortsgruppah je urad Frauen nedavno razposlal v vpostavi stoječim Wehrmannom 230 paketov, ki so vsebovali 180 kg raznih dobrih in koristnih stvari.

* **Zborovanje v Trifailu.** Kreisführer Eberharth je govoril Parteigenossom ter jim izdal načelna navodila za nadaljnje delovanje v Kreisu Trifail. V zvezi s tem je podal tudi poročilo o splošnem položaju ter naglašal, da izguba ozemlja Nemčije ne more ovirati v dejstvu, da dela čas za Nemčijo, če bomo vsi, prav posebno pa vsak Parteigenosse, napeli vse sile ter dali iz sebe vse za vojno in njen dober izid.

* **Ortsgruppä Luttenberg** je dobila zastavo. Mino soboto in nedeljo so v Luttenbergu imeli Ortsgruppentag. Kakor vse slične prireditve po ostalih Ortsgruppah Spodnje Stajerske, je tudi Ortsgruppä Luttenberg na slavnosten način izvajala vse točke Ortsgruppentaga. Višek je predstavljalo velezborovanje, na katerem je govoril Kreisführer Bauer, poslal trenutni vojnopolitični položaj ter se poglavlno posebej v razmere Spodnje Stajerske. Omenil je željo sovražnikov, ki gre za uničenjem Nem-

čije, se je dotaknil tudi nemških protikrepov, ki bodo v kratkem času spremenili obraz vojne. Izročitev zastave Ortsgruppenführerju Pg. Ludwig-u Almassi-ju so zaključili s počastitvijo Führerja in himnama.

* **Bodite vpljudni!** Državni organi imajo navodila, da se vedejo vpljudno napram vsem strankam. Logično je, da velja isto vedenje tudi za stranke, kar obojestransko olajša ureditev vsake zadeve.

* **Spodnještajerske dijakinje so pomagale pri žetvi** v starem delu Gaus Steiermark. V to svrhu je poslal Bann Cilli 50 deklet višjih razredov višje in gospodarske šole v Cilli-ju v Kreis Bruck, Oberwart in Weiz, kjer so se dobro počutile in tudi pridno pomagale pri delu.

* **O prijavni obveznosti žen z malimi otroci.** Generalni pooblaščenec za delovno vpostavo razlaga, da so podvržene prijavni obveznosti za totalno vojno vpostavo tudi tiste žene z dvema ali več še ne šolobolovnih otrok izpod 14 let, če ni noben otrok izpod 2 let in če živijo žene v skupnem stanovanju z ženskimi družinskimi člani, ki so dovršili 18. leto in niso poklicno zaposlene. Vprašanje, ali se od ženskih družinskih pripadnikov lahko zahteva oskrbovanje otrok, se bo tam, kjer je več otrok, prav posebno preiskalo, in sicer na podlagi smernic, ki bodo upoštevale zdravstveno stanje in starost takih družinskih pripadnikov.

* **Zaščita mater ostane nelpremenjena.** Določila, ki jih omenja odredba o 60-urnem tedenskem delu, se ne nanašajo na matere, porodnice in doječe matere. Za te žene se tudi ne podaljša delovni čas na 56 ur tedensko, temveč ostanejo določila zakona o zaščiti mater še nadalje v veljavnosti, po katerih je za iste prepovedano daljše delo kakor 48 ur tedensko.

* **Voditeljice deklet na Koroškem.** Štirideset voditeljic deklet Banna Cilli je prebilo osem lepih dni v mladinskem zavetišču Dobrollach na Koroškem, kjer so si pridobile v skupnem Gruppenführerinnenlagerju novih sil, novega znanja in veselja za nadaljnje delovanje v korist spodnještajerske mladine.

* **Umetna povzročitev neplodnosti.** Gotovi krogi so mnenja, da povzroča po oblastih zdravniško izvršen poseg za odpravo plodnosti pri ženski ali moškem oslabitev telesnih in delovnih moči. Takega mnenja je bil tudi neki varuh, ki se je pritožil radi odprave plodnosti nekemu polnoletnemu slaboumnemu dekletu. Anna B. je duševno zaostala dekle, ki ni nikdar obiskovala šole, ima slab posluh ter ne zna govoriti. Ker je pa pri slaboumnih, tudi če so seksualno pasivni, vedno večja nevarnost za oploditev (na primer zloraba potom

inzemskih delavcev), je bila v tem primeru potrebna odprava plodnosti. V bližnjem sorodstvu so znani nekateri primeri duševne bolezni, samomorov, blaznosti itd., kar je dokaz, da je dedno obremenjena. Neka Annina sestra, ki je končala s samomorom, je vedno trdila, da sliši »govoriti ptice«. Upoštevajoč vse te momente je vrhovno sodišče za dedno zdravstvene zadeve potrdilo odklop prve sodne instance v Riedu, ki je odredilo zdravniški poseg ter odbilo pritožbo varuha, ki je trdil, da je Anna radi neplodnosti manj vredna delovna sila.

* **100 g volne za pletenje polietno.** Obstoječe omejitve za nakup volne predvidevajo, da se volno za pletenje lahko kupi za vsakega pol leta in ne četr leta po 100 g.

* **Deset punktov Reichskleiderkarte.** Iz časopisa »Textilzeitung« posnemamo: Radi določbe z dne 27. junija 1944 zapadljivih 10 punktov Reichskleiderkarte za moške in ženske z veljavnostjo z dne 1. avgusta 1944 vladajo v javnosti nesporazumi. Mnogi potrošniki so mnenja, da lahko kupijo na teh 10 punktov tudi tekstilije, ki se jih drugače na punkte Reichskleiderkarte sploh ne dobi. To mnenje je napačno. Na te nove zapadljive punkte se lahko kupi samo blago, ki ni pod zaporo. Tako se na primer lahko kupi na te nove zapadljive punkte volno za pletenje, kjer velja obstoječa omejitev na 100 g za koledarsko četrtletje. Nadalje se za nakup meterekega blaga v popravilne svrhe (0,20 m v koledarskem četrtletju) tudi lahko uporabi teh deset punktov. Pod zaporo za te nove punkte pa ostanejo vsi predmeti, ki se jih tudi drugače ne more kupiti na Reichskleiderkarte. To velja na primer za moške srajce ali blago za moške srajce, za pletene telovnike. Predmeti, ki se jih lahko kupi samo na Bezugschein, se tudi ne morejo nabaviti na te punkte. Če pa gre pri nakupu za blago, kjer je sestavljen Bezugschein z oddajo punktov, lahko Wirtschaftsamt odreže tudi od teh novih deset zapadljivih punktov, če primanjkuje starih.

* **Izdaja pete Reichskleiderkarte za otroke in mladoletne.** Ob izdajanju pete Reichskleiderkarte, ki se vrši časovno različno po raznih krajih, in je namenjena za vse, ki so se rodili med 2. julijem 1926 in 1. julijem 1943, objavlja »Textil Zeitung« sledeče predpise: »Splošne nakupne omejitve, veljavne za Kleiderkarte, ne veljajo za Kleinkinder, Knaben, Mädchen, Burschen in Maidenkarten ter se radi tega na 5. Kleiderkarto lahko kupi vso blago, ki se kupuje na Kleiderkarte. 5. Kleiderkarta vsebuje 80 punktov, od katerih je 20 uporabnih dne 1. septembra 1944, 10 nadaljnjih pa 1. novembra 1944. Od šestih odrezkov za šivalne potrebščine je en odrezek takoj uporabljen, 1. okobra pa drugi in sicer vsaki za 0,45 RM šivalnih potrebščin. Odrezkov za nogavice ima 5. Kleiderkarte für Knaben in Mädchen 6, za Burschen in Maiden 4, ki so označeni s časom zapadljivosti. Dva nadaljna odrezka za nogavice kart za Burschen in Maiden sta pa veljavna šele po poteku. Trenutno se lahko izrablji za nakup 5. Reichskleiderkarte izkaz za nogavice, ki ima natis, da je veljaven 1. septembra 1944. Prihodnji izkaz za nogavice je veljaven 1. decembra 1944. Pri tem gre za Knaben-, Mädchen-, Burschen- in Maidenkarte, medtem, ko je »nakup nogavic za male otroke (Kleinkinder) neomejen.«

* **Oddaja jajc.** 17. septembra je bil zaključek sezone za oddajo jajc v tem letu. Nekateri kmetije so oddale celo lepo število preko predpisane količine jajc ter si na ta način pridobile lepe nagrade. Nekateri kmetovalci so pa seveda še v zaostanku. To je komaj razumljivo, ker je predpisana količina dosegljiva in potreba oddaje v svrhu oskrbovanja prebivalstva vključno vojaštva neoporečna. Zamudniki radi tega pri merodajnih mestih ne bodo našli razumevanja. Manjkajoče količine bodo morali naknadno oddati ter jih odvzeti od svojih obrokov, če se jim tam, kjer gre za večje prestopke, ne bo prepovedalo kokošerejo za dobo več let. Kdor je še dolžan nekaj naknadno oddati, naj stori to takoj.

* **Nove odredbe.** 19. številka lista Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark z dne 9. septembra 1944 objavlja 1. Tretjo odredbo o objavljanju kartografskih opisovanj. 2. Določbo o poenostavljenju računanja med in plač. 3. Odklop o pregledu ženskega letnika 1927 za Reichsarbeitsdienst. 4. Določbo, zadevajočo pivovarne. 5. Razglas o preseleltvi nekega urada šefa civilne uprave iz Graz-a v Marburg.

* **Enotni vozni listki v mestnem cestnem prometu.** Po vzgledu berlinskih cestno-prometnih obratov, ki so za svoj promet uvedli enotne cene je prometni minister odredil, da je za promet po mestih uvesti načelno samo enotne vozne listke.

Turčija v precepu

Sovjetske čete prodirajo v smeri turške meje - Moskva bo zahtevala „demilitarizacijo dardanelskih ožin“

Kakor poroča nemški tisk iz Ženeve, prodirajo sovjetske čete po nekem poročilu radiopostaje v Kairi v smeri proti turški meji, da bi, kakor zatrjuje radio London, podprle grške partizane. Pravo ozadje tega vojaškega gibanja pa je osvetlila ameriška agencija Associated Press s poročilom, da se govori v londonskih diplomatskih krogih, da bo Sovjetska Unija zahtevala od Turčije demilitarizacijo strategično važnih dardanelskih ožin. Moskva stoji na stališču, da morajo biti Dardanele odprte za vsa vozila zaveznikov. Verjetno je, da bo ta zahteva izročena Turčiji, čim bo sovjetska armada pospravila Balkan. Zanimivo je, da Sovjetski Uniji prekinitev odnošajev med Nemčijo in Turčijo nikakor ni zadostovala. V zvezi s tem je opaziti v sovjetskem tisku trdovratni molk glede vsega, kar je v zvezi s Turčijo. Ta molk je prekinila sedaj »Izvestija«, ki se je v nekem političnem pregledu silno začudila nad držo Turčije, ki jo je smatrati kot zavezniško državo. »Izvestija« povdarja, da je držanje Turčije naravnost nepojmljivo. Ljet je mnenja, da so gotove osebnosti v Turčiji izgubile sleherni smisel za stvarni položaj. »Izvestija« si je pa dovolila mimo tega oster napad na turški tisk, ki je nedavno zatrjeval, da zamore red na Balkanu ustvariti edino le Turčija. Boljševiški list piše ironično, da bo gospoda v Ankari že oprostila, da je soveti niso poprej povprašali za nasvet. Vse to kaže, da ima Moskva svoje lastne balkanske načrte in da ni nikočar, ki bi jo zamožl premočiti v zasledovanju teh svojih ciljev

* **Predpisan prodajni čas trgovcev in rokodelcev.** Šef civilne uprave je odredil, da morajo biti poslovni lokali trgovine na drobno in rokodelske delavnice tako dolgo odprte, da se v totalni vojni vpostavi delujočemu prebivalstvu ne samo omogoči nakupovanje svojih potrebščin, temveč da se mu to celo olajša. V to svrhu so dobili Oberbürgermeisteri in Landrati pooblastila, da lahko podaljšajo na obvezen način poslovanje lokalov, ki jih potrebuje prebivalstvo ob delavniških nad 19. uro. Dva dni v tednu se prodajni čas lahko po potrebi podaljša tudi do 21. ure, dovoljeno je pa tudi odpiranje trgovin po nedeljah štiri ure.

* **O trdnem vezanju na delovne prostore.** Nedavno so razširili potrebo pristanka za razvezo delovnega razmerja potom primerne večjega vpliva oblasti za vpostavo v delo na celotno gospodarstvo in upravo. Za razrešitev delovnega razmerja je potreben pristanek Arbeitsamta tudi pri odpovedih s soglasjem obeh pogodbenikov. Tega so izrecno izvzeti voditelji uprav Reicha, dežel in občin. Predlog za pristanek na razvezo delovnega razmerja lahko stavi Arbeitsamt vsak od obeh pogodbenih strank. K temu naglašajo glavni pooblaščenec za delovno vpostavo v svojem izvršilnem odloku, da se načelno ne more dati pristanka za razvezo delovnega razmerja, če je z ozirom na delovno vpostavo neobhodno potrebno, da ostane član delovne posade še nadalje v dosedanjem obratu, posebno če bi to vplivalo na vojno-važno izdelovanje obrata in Arbeitsamt ne bi bil v stanju, nuditi nadomestno delovno silo. Na drugi strani pa naj Arbeitsamt upošteva, če zahtevajo interesi obratne discipline ali miru pri delu razrešitev delovnega razmerja. Pristanek za razrešitev delovnega razmerja se pa mora samoumevno in brez nadaljnega izdati, če se delovno silo ne potrebuje več ne dosedanjem delovnem mestu.

* **Hišna letalsko-zaščitna zaklonišča so dolžna za vsakega.** To je ne samo predpisano, temveč človeško. V slučaju letalskega alarma se mora torej v vsaki hiši pustiti ljudi, ki ne morejo do javnega zaklonišča, v hišna zaklonišča, da pridejo na varno.

* **Zdravljenje ranjencev pri letalskih napadih.** Nemški državljani, ki zadobijo rane ali pa izgubijo življenje pri letalskih napadih, oziroma njihovi preostali, imajo pravico do brezplačnega zdravljenja po odredbi za osebno odškodnino. V slučaju ranjenja se mora ranjenec (ali pa svojci) obrniti na občinsko oblast, v katerem področju se je zgodila škoda ter zahtevati takozvani Heilfürsorgeausweis (izkaz). Na podlagi tega izkaza se dobi potem brezplačno zdravljenje (zdravnika, zdravnika, bolniško zdravljenje), in sicer za osebe, ki so bolniško zavarovane pri pristojni bolniški blagajni, za nezavarovane pa v splošnih bolnišnicah. V slučaju smrti izda pristojna občinska oblast poročilo o dogodku v dveh izvodih, kar služi svojcu za dva smrtne doklade pri bolniški blagajni, tudi če še Ständesamt ni bil v stanju, izdati smrtnega lista.

* **Na male otroke je treba vedno paziti!** Nekaj fantkov, med katerimi je štel najstarejši pet in pol leta, je v Klingbo, (Svedska) vrglo svoja dva meseca starega brateca v vodnjak. Ko je mati, ki je pustila otroke sama doma, prišla domov, je našla svoje otroke pri vodnjaku, kjer so gledali v vodo ter opazovali na vodni površini plavajoče dete. Sosedje, ki jih je nesrečna mati doklicala, so izvlekli iz vodnjaka medtem že umrlega otroka. Fantki so v svoji otroški nevednosti vrgli otroka v vodnjak, nezavedajoč se s tem povezane smrtne nevarnosti.

* **Čuvajte se pred streljanjem iz letal!** Če se približajo sovražna letala, ki se prav rada epuščajo na nizki polet, se mora vsak človek takoj skloniti in skriti. Pri brzini sovražnih letal je popolnoma napačno, če se v takih primerih leti kam iskati primerno skrivališče. Edino pravilno je, izkoristiti nemudoma najbližnje skrivališče, oziroma možnost za skritje, kakor drevo, jarek, brazda na njivi, plot itd. Med napadom in kritjem je pa treba ostati popolnoma miren, ker opazi letalec vsako gibanje, kar mu služi za cilj. V oči padajoče obleke je pri takih nevarnostih najbolje takoj odložiti. Najvažneje pa je, takoj v kritju! Od brzine je v največjih primerih odvisno življenje.

* **Orožje, razstreljivo, bombe in municijo je treba pustiti pri miru!** V Düsseldorfu so otroci našli zažigalno bombo, ki ni eksplodirala. Da bi izvedeli kako in kaj, so proslili nekega 40-letnega moškega, da bi jo zažgal v svrhu pouka. Mož je tej želji ugodil ter vrgel bombo na neko opeko, ne da bi se bila vnela. Sedaj je pa pustil še otroke

do bombe, da so jo metali, kar je povzročilo, da je začela počasi goriti. Nato je mož opozoril otroke rekoč, da ne smejo stati preveč blizu plamena ter se oddaljili. Kmalu nato je pa bomba eksplodirala, umorila tri otroke, nadaljnjih sedem pa težko ranila.

* **4180 l mleka letno je nadobil kmetovalec Benedikt Paar od svoje vzorne krave »Ella«.** Svoje uspehe pri rejli mlekarik pripisuje svojemu vzornemu in načrtnemu gospodarstvu s krmili.

* **Gradnja vojnih stanovanj in pomožnih domov.** Reichswohnungskommissar je odredil, da ne smejo Gauwohnungskommissarji izdajati nikakršnih dovolil več za gradnjo vojnih stanovanj. Novogradnje pomožnih domov ter preureditve in izgraditve stanovanj so še dovoljene, poslednje samo tedaj, če se za iste ne potrebuje več materiala in delovnih sil kakor za pomožne domove.

* **Hmeljski pridelek je spravljen.** Tako poročajo iz Sanntala, kjer so letošnji hmelj spravili večinoma z delavci, ki jih je stavilo hmeljarjem na razpolago mesto Cilli. Mestne trgovine ter javni in zasebni uradi so za nekaj časa ustavili svoje poslovanje ter poslali člane svojih delovnih posad kot častne delavce spravljati hmelj, kar se je v interesu našega hmeljarstva imenitno ohneslo.

* **Povračilo denarja za vožnje.** V nizu poenostavljenj dela pri železnicaх so omejili tudi povračila denarja za vožnje. V smislu izprememb v prometnem redu se počenši s 15. septembrom t. l. ne bo več povračalo denarja v iznosu 10 RM pri voznem listku 3. razreda in izpod 20 RM pri voznem listku 1. ali 2. razreda. Predlogom za povračila razlik v voznih cenah, če se je potnik posluževal voznega razreda, se tudi ne bo več ugodilo, tudi če znaša razlika več kakor deset oziroma dvajset RM. Dosedanje upravne stroške 10% od povračilnih vsot (najmanj 20 Rpf, največ 2 RM) ter morebitne poštne stroške za dostavljanje zneskov se tudi ne bo več odtegovalo od povračilne vsote. Glede povračila denarja za vožnje v mednarodnem prometu ter prevzema neizrabljenih voznih listkov se ni spremenilo ničesar.

* **Bodite na podeželju vedno pripravljeni za gašenje požarov!** V to svrhu ni nikdar dovolj pri-

Sovražni sunek na zapadu običal

Iz Lizbone poročajo: Nekateri londonski nedeljski listi kažejo v svojih vojaških opazanjih glede položaja na zapadni fronti zelo jasno, da se je angleškega prebivalstva polastila nepotrpežljivost sprčo zastoja ameriško-angleškega pohoda ob holandsko-nemški meji. Tako piše »Sunday Times«, da mora zavezniška strategija »Nemce čimprej vreči iz njihovih zapadnih utrd«. Neki drugi list piše s svarilnim glasom, da še nikakor ni sigurno, ali bo možno Nemčijo na zapadu odločilno poraziti. Izkušnje prejšnjih let so pokazale, da je pričakovati v zapadnoevropskem operacijskem ozemlju samo še kakih 14 dni ugodnega vremena. Potem bodo sledili jesenski nalivi, obenem pa tudi jesenske burje na morju, ki zelo otežkočujejo dovoz s te strani. Te težave so tem večje, ker morajo anglo-ameriške ladje dovoz izkrcavati večinoma na odprtih obalah. V zvezi s tem obžaluje londonski tisk, da se vrši zavojevanje francoskih atlantskih in kanalskih pristanišč le prepočasno. »Daily Herald« pravi, da je v Brestu pričakovati ista nemška razdejanja obstoječih pristaniških naprav kakor v Cherbourgu. V Cherbourgu so Nemci položili mine, razstrelili so pomole, splavišča, keje itd., potopili so ladje, ki zapirajo vhod v luko, obenem pa so uničili vsa dvigala in druge pristaniške naprave s kolodvorom vred. Ista razdejanja je pričakovati po mnenju lista tudi v francoskih severnih lukah, ker so zavezniški preveč zamujali čas pri zavojevanju teh luk.

Angleži povdarjajo v svojih listih zagrizen odpor nemških čet ob prekopi Maas-Schelde. Zavezniške čete so z svojim materialom zdaleka boljše opremljene kot nemške, vendar je ostal nemški bojni duh slej kot prej nezlomljen. Vedno in vedno se posreči manjšim skupinam nemških čet priti preko prekopa za angleške postojanke, kjer povzročajo s svojo hrabrostjo izredno zmešnjavo. »Nemci niti najmanj ne mislijo popustiti v svojem vojskovanju«. S temi besedami zaključuje »Sunday Times« svoja opazanja. Obenem pa opozarja londonski tisk angleško prebivalstvo, naj bo previdno, »ker grozijo novi napadi s še neznanim nemškim orožjem.«

pravične vode. Tam, kjer ni v bližini vodnjakov, ribnikov, mlak itd., je treba imeti vedno vodo v posodah pripravljeno, da se v povoju ugasne vsak izbruh požara. Čim manj se požar razvija, tem uspešnejše se ga lahko pobija! Če je pa požar velik, ga je prav težko gasiti in je potrebno tudi veliko več vode! Zato je treba stati na našem podeželju vedno na stališču, da je tam, kjer je vode v izobilju na razpolago, tudi možnost, da se uspešno pogasi morebitne požare. Priporočljivo je tudi v bližini gospodarskih in stanovanjskih poslopj izkopati primerne mlake za vodo, če ni druge vode v bližini.

* **Preprečite nezgode na lestvah!** Mnogo nezd se pripeti na lestvah, če je les istih že trohnel in so klini izrabljeni. Akoravno je lestva čisto enostavna stvar, lahko postane pri napačni uporabi nevarna. Bistveno je, da je lestva vedno v najboljšem stanju. Njene noge in vrhne konice morajo biti okovane z železom, noge radi trdnjega stanja, vrhne konice pa za pritrdjevanje. Dolge lestve za obiranje sadja se najboljše zavaruje s protiporami, ki naj preprečujejo zlomljenje in padec lestve.

* **Štedite spremogom!** Ker potrebuje oboroževalna industrija ogromne količine premoga, je v interesu vseh potrošnikov, da štedijo s premogom, ker se naknadnih zahtev po dodeljevanju premoga ne bo upoštevalo. Kdor porabi svoj premog in koks pred 1. aprilom 1945, bo zmrzovao.

* **Izumljivi delavci.** V neki nemški tovarni čevljev je uspelo poenostaviti delovni proces, ki omogoča v času, v katerem se je doslej izdelalo tri pare čevljev, izdelati 15 parov. Pri tem gre za znižanje tipov in poenostavljenj načina dela, ne da bi trpela kakovost izdelkov.

* **Samopostrežba v kavarnah.** Dnevnik »Tagespost« objavlja vest, da so s 15. septembrom v Grazu uvedli v kavarnah samopostrežbo. Gostje si vzamejo svojo kavo pri oddajalnicah, istotam pa vrnejo tudi prazno posodo. S tem se omogoča nadaljnje vzdrževanje kavarn, istočasno se je pa pridobilo nove delovne sile za oboroževanje.

* **Dvojno kokošje jajce.** V Sperritzu (Mecklenburg) je neka kokoš iznesla jajce v velikosti gosjega jajca, ki je tehtalo 200 g ter vsebovalo pet žlic beljakovin, en rumenjak ter še eno normalno kokošje jajce.

* **Razstrelilni čoln — novo orožje.** Sprengboot (razstrelilni čoln) je novo orožje nemške vojne mornarice, ki ga je izumil neki mornariški strokovnjak. Kakor pri takozvanem torpednem čolnu z enim možem gre tudi tukaj za improvizacijo, katere učinek je možen s skromnimi sredstvi. Dirigiranje teh novih razstrelilnih čolnov se vrši na isti način, kakor se dirigirajo ladje urejene z napravo za dirigiranje na oddaljenost. Gre za čoln, ki je podoben naskočnim čolnom in ga krmari polveljniški čoln na daljino. Na niem se nahaja samo en mož posadke, ki ga vrže posadka naprava 200 metrov pred ciljem in čolna, nakar stopi samostojno delujoče krmarenje v akcijo ter dirigira čoln v cilj. Ves čoln je podoben velikemu razstrelilnemu telesu z izredno visoko občutljivostjo za pritisk. Najmanjši stik s sovražno ladjo zadostuje, da eksplodira. Učinek eksplozije je tako silen, da se potopi vsaka ladja do 10.000 ton, težjo ladjo pa poškoduje ter napravi za dalje časa neuporabno. S tem novim orožjem je nemška vojna mornarica potopila doslej že 35 anglo-ameriških transportnih ladij z kakimi 225.000 brt.

* **Kaznovano črno trgovanje s cigaretami.** Sodišče v Wüenu je kaznovalo plačilnega natakarja Juliusa Christenheita radi črnega trgovanja z inozemskimi cigaretami na sedem mesecev zapora in 9000 RM denarne kazni.

* **Kaznovan pohotnež.** 33-letni viničar Johann Schunko, rodom iz Witscheina (Kreis Marburg-Land) doma v Willitschu, ki je bil že predkaznovan radi raznih deliktov, je bil obsojen radi izvršenega in poskušenega zločina oskrumbe mladoletnih deklet na osem let težke ječe.

* **Kaznovan tlhotapec.** Bivši šofer v Marburgu, Franz Supanz, je bil v Wüenu zasačen radi tlhotapstva živileških kart. Pri njem so našli 17 mesnih kart in več mesnih mark ter mark za mašč, pri sebi je imel pa tudi 2325 RM, izvirajočih iz njegovih zločinskih poslov. Supanz je pred sodiščem v Wüenu priznal, da je nakupil v Marburgu večje količine kart in mark ter jih po izredno visokih cenah prodajal v Wüenu. Obsodili so ga na leto in pol težke ječe.

* **Leto in pol težke ječe** je dobil pred sodiščem v Klagenfurtu 44-letni Georg Stefanitsch iz Bleiburga, ker je več let sprejemal živileke karte za svojo sina, ne da bi leti živel pri njem in v njegovem gospodarstvu.

* **Dezertir Lindemann prijel.** Dezertir Lindemann, ki so ga iskale oblasti kot soudeleženca zarote z dne 20. julija 1944, je bil v Berlinu prijet. Lindemann se je skrival v Berlinu pri nekem poljudu. Neki civilni inženjer je pa po naključju izvedel o tem ter takoj obvestil policijo. Oblasti so mu nato izplačale pol milijona RM, razpisanih na aretacijo Lindemanna.

* **Smrtna kazen za kradljivca koles.** Izredno sodišče v Münchenu je obsodilo 20-letnega Adama Edmbergerja iz Welsa kot ljudskega škodljivca na smrt, ker je od leta 1943 ukradel več koles in pri svojih tatvinah izkoriščal zatemnitev.

* **Požar v ljudskem praterju mesta Wien.** Vsled katkega stika je nedavno v znanem ljudskem praterju mesta Wien izbruhnil požar ter poškodoval v bližini takozvane »Praterske zvezde« nekaj poslopij lesene konstrukcije.

* **Ameriški povojni zračno-prometni načrti.** Amerikemu senatu so predložili zakonski osnutek za ureditev posebne letalsko-prometne proge, ki naj bi imela edino pravico do prometa z inozemstvom. Ta družba, ki bi razpolagala z 1,5 milijard dolarjev kapitala, bi naj imela edina pravico do pogajanj v mednarodno prometnih zadevah z inozemstvom. Glavnico bi dali zasebniki. Očitno gre za željo, da bi se ustanovilo močno letalsko-prometno družbo, ki bi uspešno konkurirala z že obstoječo velikobritansko tvrdko British Overseas Airways Cor.

* **Zaostalo angliških premogovnikov.** Nedavno je neka ameriška komisija strokovnjakov pregledala in študirala razmere v angleški premogovni industriji, da bi ugotovila, kako bi se dalo dvigniti produkcijo. Sedaj je komisija podala svoje strokovno poročilo ter priporočila, da bi se za enkrat ne nabavilo modernih ameriških premogokopnih in pomožnih strojev, ker pri manjkuje za potrebo potrebnih strokovnih sil. Na vsak način bo treba rešiti preje še veliko težav problemov, predno se bo lahko vpostavilo nove ameriške stroje, ki bi dvignili angleško produkcijo premoga za 10%.

* **Ponoči opravljajo kmetijska dela.** Madžarski minister za narodno obrambo je na željo kmetijskega ministra dovolil, da smejo kmetovalci opravljati nujna kmetijska dela tudi ponoči, če la letalski alarmi ovirajo pri dnevnem delu. Za nočna dela so predpisali primerne svetilke, ki bodo omogočale delo, ne ba bi jih sovražna letala opazila.

* **Nepopisne razmere v Italiji.** Neka anglo-ameriška delavska deputacija, ki je prepotovala že sed 1000 milj »osvobodene« Italije, je objavila skupno izjavo o razmerah v Italiji. Te razmere so po izjavi deputacije nepopisne. Večina delavcev je brezposelna. Umrljivost otrok je v teku enega leta samo v rimski pokrajini zrasla na 450 pri tisoč otrok. Par čevljev stane v Rimu 10 funtov sterlingov. Olivno olje stane na črni borzi 25 šilingov. Pri Perugiji je sestradano prebivalstvo izropalo neki transport živil, namenjen za lazarate in bolnišnice imenovanega mesta.

* **Japonci pred glavnim mestom pokrajine Kwangsi.** Kakor poročajo iz Sanghaja, se nahajajo japonske čete 50 km pred glavnim mestom pokrajine Kwangsi. Prestolnica Kvejlin je važno oporišče ameriškega letalstva, obenem pa je važno prometno križišče za Čangkajskovo Kitajsko.

* **Strahovit ciklon v Zedinjenih državah.** Na 1500 km dolžine Atlantske obale je strahovit ciklon povzročil v 11 mestih silno škodo. Ponekod je ciklon uničil pristaniške naprave. Maje ladje in čolne je vrglo do 100 metrov daleč na obalo.

* **Vihar je pogoltnil tri ameriške vojne ladje.** Kakor poroča Associated Press iz Washingtona, je silni ciklon ob Atlantski obali uničil rušilce »Warrington« in stražni ladji »Jackson« in »Bedloe«. Iz morja so polovili samo par brodolomcev. »Warrington« je spadal v vrsto velikih rušilcev, sploviši so ga leta 1937. Izpodničal je 1850 ton ter je štela posadka 200 mož.

* **Varšava je popolnoma razdejana.** Po poročilih, ki jih je dobil nemški tisk iz Stockholma, je Varšava, kjer so se odigravali najhujši poslopni boji, ena sama razvalina. Predmestje Praga je z granatami tako razorano, da tamkaj se bojuje četa niti ne veda, kje se nahajajo ulice, kjer je vse izravnano z razvalinami. Tudi neposredna okolica je težko prizadejana. Polja so opustošena, gozdovi so zgoreli. Obseg razaranja ni manjši kakor je bil v Stalingradu. Uničenje Varšave je bilo po volji Stalinu, ki se je hotel izbiti slično kakor po tretji delitvi Poljske v stari Rusiji tega večnega uporniškega gnezdišča v Sovjetiji.

* **Val preganjanja tudi v Romuniji.** Kakor poroča Associated Press, pripravljajo v Romuniji val preganjanja proti vsem nacionalnim elementom. Vlada bo baje predvsem izčistila vse upravne panoge.

* **Teror v Parizu.** Kakor poroča »Svenska Dagbladet« iz Londona, so v Parizu aretirali 5000 Francozov, ki imajo »pričakovati najhujše kazni in takozvano »nacionalno degradacijo«.

* **V Firenci stradajo.** Iz ameriških virov poročajo, da strada prebivalstvo v Firenci in drugih mestih Toskane. Odigravale so se gladovne demonstracije, ponekod pa so ljudje izropali trgovine z živžem.

* **Inženjer je podvojil produkcijo.** V nekem obratu Westfalije je neki inženjer bistveno prispeval za dvig produkcije. Po lastnih zamislih je izdelal naprave, ki so odpravile časogubne delovne procese ter priledele na delovnem času. Razen tega je preuredil neko orodje, ki omogoča štedenje materiala in delovnih moči. S temi svojimi izrednimi storitvami je dvignil produkcijo obrata za skoraj 100%.

POLITIČNE BELEŽKE

□ **Sovjetija je solastnica Sueškega prekopa.** Sovjetsko poslaništvo v Kairi je kupilo več delnic družbe Sueškega prekopa. Moskva je dobila razen tega tudi vse delnice imenovane družbe, ki jih je posedovala Italija, nekaj jih je pa kupila tudi od de Gaulle-jevega vladnega odpora.

□ **Anglo-Amerikanci ubijajo blivše politike.** Pri nekem sovražnem terorjem napadu na neko srednjenemsko mesto so sovražna letala zadela tudi neko koncentracijsko taborišče ter med drugim ubila bivša nemška državna poslanca Breitscheid-a in Thaelmann-a.

□ **Nov turški zunanji minister** je postal poslanec Hasan Saka. Odkar je junija t. l. odstopil Memençoglu, je vodil zunanje ministrstvo ministrijski predsednik Saraçoglu.

□ **Srbski narod ne mara boljševeškega raja.** Srbski ministrijski predsednik Milan Nedić je objavil v listu »Novo Vreme« uvodnik, v katerem ugotavlja neomajno odločnost srbskega naroda v boju proti Titovim balkanskim tolovajem. Nedić izjavlja, da je Tito s pomočjo Londona, Washingtona in Moskve začel z ofenzivo proti Srbiji, ki naj bi padla še to jesen kot zrelo jabolko v njegovo naročje. Toda Srbija — tako izjavlja general Nedić — se bo borila proti napadalcem in sodrži. Srbija se ne bo ustrašila nikogar. Srbski narod ne mara boljševeškega raja.

□ **Panarabska predkonferenca v Kairi.** Irak in Transjordanija sta poslala svoja ministrska predsednika na panarabsko predkonferenco, ki se bo vršila 25. t. m.

□ **Eisenhower pred novo nalogo.** Baje sta sklenila Churchill in Roosevelt v Quebecu imenovanje generala Eisenhowerja vrhovnim poveljnikom zavezniških čet v Pacifiku. Ni še določeno, kedaj bo Eisenhower zapustil Evropo, ker je to odvisno od poteka vojaških operacij na zapadu. Roosevelt se je hotel v Pacifiku otestiti angleškega generala Mountbatten-a, kar se mu je tudi posrečilo.

□ **Svedski državni zbor** — tako poroča stockholmski list »Aftonbladet« — se bo sestal meseca oktobra k svojem rednemu zasedanju.

□ **Winston Churchill** je zapustil vlakom kanadsko mesto Quebec. O cilju njegovega potovanja niso izdali nikakega obvestila.

□ **Papež Pij XII.** je sprejel angleškega ministra za Indijo Ameryja, nato pa tisoč poljskih vojakov. Na te vojake je naslovil papež kratek govor.

□ **Protest Švice v Londonu in Washingtonu.** Švicarska zvezna vlada je naročila svojima poslanikoma v Londonu in Washingtonu, naj protestirata proti kršitvi švicarske nevtiralnosti po anglo-ameriških letalih. Švica zahteva ukrepe, ki bodo preprečile vsako ponovitev takih dogodkov.

□ **Državnozborske volitve na Švedskem.** V nedeljo, dne 17. t. m. so se na Švedskem vršile volitve za drugo zbornico državnega zbora. Zadnje volitve v to zbornico so se vršile leta 1940. Socialdemokrati so dobili 115 (izgubili 19) mandator, desničarske stranke imajo sedaj 39 (preje 36) mandator. Kmečka stranka se je povzpela za osem sedežev na 36 mandator. Ljudska stranka ima 25 mandator in beleži porast dveh mandator. Komunisti, ki so izvajali pri zadnjih volitvah jedva 3 mandate, imajo sedaj 15 poslancev. Ostale stranke niso zamogle pridobiti niti enega mandata.

□ **Bojni duh Nemčije nespremenljiv in močan.** Japonski list »Mainichi Shinbun« piše: »Danes, ko besni boj ob mejah Nemčije, je bojni duh našega zaveznika v Evropi ostal nespremenjen in močan. Tudi japonski narod se zaveda, da se vojna z vsakim dnevom vedno bolj približuje njegovim mejam, kar bo še bolj povečalo njegovo odločnost v bojevanju. Nemške in japonske čete dajejo vzgled s svojim trdnim prepričanjem, da bodo izvajevale dokončno zmago.«

Werbet

für das

Deutsche
Rote
Kreuz!

Unsere herzensgute, innigste-
liebte Mutter, Frau

Cäcilia Kruschitsch
geb. Pedbregar

Geschäftsleitersgattin

hat heute, am 16. September
1944, um halb 2 Uhr früh, nach
mühevoller Arbeit und kurzem,
schweren Leiden für immer ihre
müden Augen geschlossen.

Die feierliche Einsegnung und
Beisetzung fand am Montag, den
18. September 1944, um 17,30
Uhr, am städtischen Friedhofe
in Cilli statt.

Die Seelenmesse wurde am
Dienstag, den 19. September
1944, um 6,30 Uhr, in der Pfarr-
kirche gelesen.

Cilli, Knittelfeld, Saborsko
kod Plaskoga (Kroatien), den
19. September 1944.

In tiefster, unermeßlicher Trauer:
Franz Kruschitsch, Gatte; Da-
niete, Tochter; Professor Franz
und Pfarrer Bogomil Krusic,
Söhne; Hermine Kruschitsch,
Schwiegertochter und alle übrigen
Verwandten.

Pridobivanje soli na Hrvatskem

Nekdaj so bile na hrvatski obali štiri soline: prva v Pagu na otoku Pagu, ki je obratovala baje že v rimskih časih, druga v Stonu na polotoku Pelješcu, tretja na Rabu in četrta v Dinjički na otoku Pagu. Obrat zadnjih dveh solin je bil ustavljen že pred mnogimi leti. Solina v Pagu je bila v srednjem veku posest nekega samostana, potem pa je prišla v roke nekih čeških podjetnikov, od katerih jo je prevzela nekdanja avstrijska monopolska uprava.

Zdaj obsega ta solina 1,8 kvadratnega kilometra, njeno kapaciteto pa cenijo na letnih 60.000 meternih stotov soli. Pri tej cenitvi pa je vzeta najnižja mera, kajti pridobivanje soli iz morske vode je močno odvisno od vremena. Če je toplo, izhlapeva voda hitreje in sol se pridobi več. Solina je bila precej zanemarjena in urejevati so jo začeli leta 1940, ko ni bilo mogoče uvoziti dovolj soli. Leta 1941, so pridobili 208 vagonov soli, naslednje leto pa 822 vagonov. Lani se je proizvodnja soli spet znižala na 739 vagonov ali 79.3000 meternih stotov.

Hrvatska je prevzela od bivše Jugoslavije skoraj vse soline in solne rudnike, njena proizvodnja soli pa ni zadostna, ker se mnogo soli porabi pri

reji živine. Največ soli pridobiva Hrvatska v okoličih Tuzle. Solni rudniki tega kraja, ki ima svoje ime od turške besede tuz (sol), so že stari in so prišli, takoj po avstrijski okupaciji Bosne pod monopsko upravo, ki je leta 1884, uredila soline tudi Simin Hanu, leta 1892, pa v Kreki.

Soline v Pagu in Stonu in solni rudniki v Bosni so dal leta 1925, okrog 2,6 milijona hl slane vode in 480.320 stotov soli, leta 1939, je bila proizvodnja okrog 4,4 milijona hl slane vode in 542.130 metrek stotov soli, leta 1941, pa 4,1 milijona hl slane vode in 511.350 metrek stotov soli.

V dvajsetih letih se proizvodnja ni dosti povečala ter ni mogla kriti domače potrebnosti. Zato so v bivši Jugoslaviji uredili tudi novo solino v Ulcinju, ki pripada zdaj Crni gori. Tudi z novo solino še ni bila krita potrebna soli v bivši državi in sol so morali še vedno uvažati. Tudi Hrvatski ne zadostujejo solni rudniki v Bosni ter dve solini ob Jadranu, čeprav se je proizvodnja soli v zadnjih letih nekoliko povečala. Povečati bi se dal še v solnem rudniku v Kreki ter v obeh jadranskih solinah. O tem je hrvatska vlada napravila že potrebne načrte, ki so jih začeli nedavno že izvajati pri solini na Pagu.

OSRAM

*macht vieles leichter:
— auch das Sehen
bei Nacht.*

Selbst das kriegsgedämpfte
Licht der OSRAM-Taschen-
lampe führt sicher durch dräu-
ende Finsternis—so wie Helle
im Herzen auch dunkle Le-
bensstunden meistert.

OSRAM.

*viel Licht für
wenig Strom!*

Nebensächlich oder unwichtig

sind heute viele alte
Gewohnheiten gegenüber
dem einen Ziel: Dem baldi-
gen Sieg. Zahnpflege ist
zwar nicht unwichtig, aber
Aufmachung u. Geschmack
einer Zahnpasta. „Rosod-
ont“ bitter hierfür eben-
falls um Verständnis.

Rosodont
Bergmanns feste ZAHNPASTA

NEUES Pulver für VVuchs und
Mästung der Schweine
REDIN
mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie Emil Thür
Marburg (Drum). Herrne. 33

Kleiner Anzeiger

Realitäten und Geschäftsverkehr

Besitz zu pachten such' in der Gegend
von Egidi i. d. B., Pösnitz Maria Volk.
Roßbach 213, Gams. 628-2

Zu verkaufen

Tausche Harmonika gegen Herrenfahrrad.
Toni Franz, Cilli, Tüchernstraße 9, 833-14
Ovalen Auszugstisch, Nußholz, poliert,
verkaufte um 150 RM. J. Putzko, Mar-
burg/Drau, Triesterstraße 57. 638-3

Offene Stellen

Winzerfamilie, brave und ehrliche, mit
4—5 Arbeitskräften, auf einen schönen
Weingutsbesitz gesucht. Der Posten ist
sofort oder am 8. November beim Win-
zerwechsel anzutreten. Anschrift erteilt
in der Verv. d. Bl. 800-6

Auf kleineren Besitz in Ranzenberg wird
Familie mit zwei Arbeitskräften für
Landwirtschaft gesucht. Professionisten-
familie bevorzugt. Angebote unter „Flei-
Bir“ an die Verv. des „St. G.“. 623-6

Fleischhauerlehrling wird sofort aufge-
nommen. Sdolschek, Cilli, Marktplatz 8.
832-6

Winzer mit 5 Arbeitskräften wird ge-
sucht. Farbenhandlung Sabukoscheg, Ed-
mund-Schmid-Gasse 9, Marburg/Dr. 633-6

Tüchtige Winzerfamilie mit 3—5 Arbeits-
kräften für eine Winzerei am Stadtrand
gesucht. Reiser, Girstmayerstraße 2,
Marburg/Drau. 631-6

Winzer gesucht mit mindestens 4 bis 5
Arbeitskräften per November 1944. Mit
Ochsenfuhrwerk vertraut. Zuschriften an
die Verv. des „St. G.“ unter „Dauer-
posten“. 629-6

Fachhändler per sofort gesucht für Obst-
und Weinbauschule Marburg/Drau. 627-6

Heirat

Arbeiter, 23 Jahre, Untersteirer, wünscht
mit Fräulein mit kleinem Besitz in Ehe-
bekanntschaft zu treten. Zuschriften un-
ter „Kreis Pettau“ an die Verv. des
„St. G.“. 635-12

ANZEIGEN
im »Stajerski
Gospodar« sind
erfolgreich!

Unser Stolz und einzige
Hoffnung

Franz Perz

Gefreiter

Ist am 31. Juli 1944, im Alter
von 20 Jahren, an der Ostfront
gefallen. 630

Marburg/Dr., am 18. Sept. 1944.

Thomas und Johanna Perz, Eltern

Hart traf uns die Nach-
richt, daß unser lieber
Sohn und Bruder

Rudi Iwanz

Grenadier

am 1. September 1944 in einem
Feldlazarett an der Invasionsfront
seiner Verwundungen erlegen ist.
Puchberg bei Sachsenfeld, den
15. September 1944. 625

In tiefer Trauer:

Paul und Pauline Iwanz, Eltern;
Albert, Cyril, Paul, Siawko, Brü-
der; Ludmilla, Anna, Schwestern;
Franz Görschek, Cousin, und
die übrigen Verwandten.

Tieferschüttert geben wir
die traurige Nachricht, daß
unser innigstgeliebter Sohn
und Bruder

Josef Tertinek

Grenadier

im Alter von 23 Jahren, am 19.
Juli 1944, an der Ostfront ge-
fallen ist.

Wurmth/Zellnitz, am 15. Sep-
tember 1944. 624

In tiefster Trauer:

Ferdinand und Aloisia Tertinek,
Eltern; Konrad, Alois und Franz,
Brüder; Maria, Schwester, und
Familien Schunko und Wraber.

Für die überaus vielen Bewei-
se unserer Anteilnahme, sowie die
schönen Kranz- und Blumenspen-
den anlässlich des schweren Ver-
lustes unserer innigstgeliebten
Gattin, Mutter, Groß-, Urgroß- und
Schwiegermutter, der Frau **BERTA
SCHRIJBAR** geb. **KOSCHEL** bitten
wir alle, auf diesem Wege unsern
herzlichsten Dank entgegen-
zunehmen. 834
Petersdorf, Sann, 13. 9. 1944.

Die tieftrauernden Familien:
Schrijbar, Keilholz, Hrovat und
Rebel.

Hart und schwer traf uns
die traurige Nachricht, daß
mein lieber Mann, unser
Sohn und Bruder

Rupert Kermek

Kanonier

am 17. August 1944, im Alter
von 27 Jahren, an der Ostfront
gefallen ist.

Leitersberg, Leonhard i. d. B.,
Wachsenberg, Münchensgrätz, The-
sen, am 16. Sept. 1944. 626

In tiefer Trauer:

Maria Kermek, Gattin; Danielle,
Töchterchen; Anton und Emma
Sorka, Eltern; Emma, Justl, Jose-
fine und Marie, Schwestern; Ma-
rian, dz. im RAD Bruder; Paul
Simonitsch, Schwager, und alle
übrigen Verwandten.

Wir geben die traurige
Nachricht, daß unser in-
nigstgeliebter Sohn und
Bruder

Martin Petek

Gefreiter, ausgezeichnet mit dem
EK 2. Klasse

im Alter von 21 Jahren am 29.
Juli 1944 in einem Lazarett ge-
storben ist.

Pischeberg bei Luttenberg, den
2. September 1944. 635

In tiefer Trauer:

Matthias und Maria Petek, Eltern;
Peter, Franz, Alois, Brüder; Lud-
milla, Elsa, Anna, Schwestern,
und alle übrigen Verwandten.

Zutiefst erschüttert geben
wir die unfaßbare Nach-
richt, daß unser einziger,
innigstgeliebter Sohn, Bruder und
Onkel

Franz Kaltschitsch

Grenadier

im Alter von 21 Jahren seiner
am 5. Juli 1944 an der Südfont
erlittenen schweren Verwundung
am 7. Juli 1944 in einem Feld-
lazarett erlegen ist. 622
Dornschlag am 14. Sept. 1944.

In tiefster Trauer:

Franz und Theresia Kaltschitsch,
Eltern; Franz, dz. im Felde, Brü-
der; Maria und Angela, Schwe-
stern, und alle übrigen Verwand-
ten.

Unsäglich hart und schwer
traf uns die traurige Nach-
richt, daß unser zweiter
Sohn und Bruder

Karl Hlade

Gefreiter in einem Gebirgsjäger-
Regiment

am 26. August 1944, im 21. Le-
bensjahre, an der Ostfront den
Heldentod fand.

Marburg/Drau, Schöber, Leoben,
den 14. September 1944. 621

In tiefster Trauer:

Johann und Maria Hlade, Eltern;
Viktor, Anna und Silva, Geschwi-
ster; Franz und Theresia Wutte,
Onkel und Tante; Blasius Hlade,
Onkel; Katharina, Großmutter,
und alle übrigen Verwandten.

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

Bekanntmachung

Betr.: Einkellerung von Speisekartoffeln.

Wie im Vorjahr wird auch heuer dem Verbraucher
wieder die Möglichkeit geboten, Kartoffeln einzukellern.
Die Einkellerungskartoffeln können entweder beim Ver-
teiler oder direkt beim Erzeuger bezogen werden. Die Ein-
kellerungsmenge beträgt für die Zeit vom 13. November
1944 bis 22. Juli 1945 (neun Zuteilungsperioden) 100 kg
für Kinder bis zu drei Jahren 50 kg. Beim Bezug der
Einkellerungskartoffeln beim Verteiler dürfen vorläufig nur
50 kg je Einkellerer gegeben werden. Die Ausgabe der rest-
lichen 50 kg darf erst nach Anruf vorgenommen werden.
Im Erzeuger-Verkehr sind bei Vorkellerung, um einen zweimaligen Transport zu vermei-
den, die 100 kg Kartoffeln auf einmal zu beziehen.

Der Verbraucher, der beim Verteiler die Kartoffeln
beziehen will, hat den Bezugsausweis für Speisekartoffeln
für die 69. bis 77. Zuteilungsperiode dem Verteiler
bis längstens 1. Oktober 1944 vorzulegen. Die Lösung
eines Einkellerungsscheines unterbleibt in diesem Falle.
Die 50 kg Kartoffeln sind vom Verbraucher für die Zeit
vom 13. November 1944 bis 18. März 1945 zu beziehen.
Der Verteiler hat sämtliche Wochenabschnitte für die
69. bis 72. Zuteilungsperiode und von der 73. Zutei-
lungsperiode die Wochenabschnitte I und II zusammen-
hängend von dem Bezugsausweis für Speisekartoffeln ab-
zutrennen.

Beim Bezug von Einkellerungskartoffeln auf Grund eines
Bezugsausweises für Speisekartoffeln für Kinder bis zu
drei Jahren sind die 50 kg auf einmal zu beziehen und
vom Verteiler sämtliche Wochenabschnitte vom Bezugs-
ausweis abzutrennen.

Die Übernahme der Belieferung hat der Verteiler
durch Aufdruck seines Firmenstempels auf der auf den
Bezugsausweis hierfür vorgesehenen Stelle anzuerkennen.

Der Verteiler hat die zusammenhängend abgetrennten
Wochenabschnitte gesondert von den Wochenabschnitten
für den laufenden Bezug dem zuständigen Ernährungsausschuss
bis längstens 14. Oktober 1944 einzureichen, das über
die entsprechende Menge Speisekartoffeln einen Bezu-
gschein A. der mit einem E zu kennzeichnen ist, ausstellt.

Die Verbraucher, die beim Erzeuger die Einkellerungs-
kartoffeln beziehen wollen, haben bis zum 1. Oktober 1944
ihre Kartenausgabestelle den Bezugsausweis für Speise-
kartoffeln für die 69. bis 77. Zuteilungsperiode vorzu-
legen. Bei Vorkellerung werden von der Kartenausgabe-
stelle sämtliche Wochenabschnitte des Bezugsausweises
für Speisekartoffeln zusammenhängend abgetrennt und den
Verbrauchern zwei Einkellerungsscheine für je 50 kg
ausgehändigt. Bei Teileinkellerung ist dem Verbraucher
ein Einkellerungsschein über 50 kg für die Zeit vom
13. November 1944 bis 18. März 1945 gegen Abtrennung
sämtlicher Wochenabschnitte für die 69. bis 72. Zutei-
lungsperiode und der Wochenabschnitte I und II der 73.
Zuteilungsperiode von der Kartenausgabestelle auszuhän-
digen. Bei Vorlage eines Bezugsausweises für Kinder bis
zu drei Jahren ist gegen Abtrennung sämtlicher Wochen-
abschnitte nur ein Einkellerungsschein zu 50 kg auszu-
stellen.

Die Verbraucher haben sich vor Lösung der Einkelle-
rungsscheine zu vergewissern, daß sie auch tatsächlich
die Kartoffeln bei einem Erzeuger beziehen können.

Die Einkellerungsscheine müssen von den Verbrauchern
vor der Lieferung von Kartoffeln spätestens jedoch Zug um
Zug dem Erzeuger übergeben werden. Der Erzeuger hat
die Einkellerungsscheine dem zuständigen Ortsverwalter
zum Umtausch in Kontrollscheine zu übergeben. Bei
Zustellung von Kartoffeln durch den Erzeuger an den
Versorgungsberechtigten dient der Kontrollschein als
Transportbegleitschein. Bei Selbstabholung durch den Ver-
braucher ist von diesem bei der Kartenausgabe eine Be-
scheinigung anzufordern, welche Menne er auf Grund der
abgetrennten Einkellerungsscheine mitzuführen berechtigt
ist. Diese Bescheinigung gilt für den Verbraucher als
Transportbegleitschein.

Die Verbraucher sind für die Zeit, für die sie Kar-
toffeln eingekellert haben, vom laufenden Kartoffelbezug
ausgeschlossen. 837

Im Auftrage: gez. Lungenhausen.

Fräulein, welches
am 19. August 1944
mit dem ersten Zug
(desen Viertel 9 Uhr
vorm.) in Richt-
Cilli fuhr und sich
meinen Regenschirm
aneignete, wurde
erkannt! Abzugeben
beim Bahnhofsvor-
stand Schönstein,
wenn nicht, Anzei-
gel. 830-13

Tiefen Kinderwagen
tausche gegen Her-
ren- oder Damen-
fahrrad. — Krainz
Josef, Oberortwein
32. 615-1

Ein unerbittlich hartes
Schicksal nahm uns unse-
ren einzigen, herrlichen
Sohn, Bruder und Schwager

Josef Diwiak

Gefreiter der Geb.-Art.

der am 23. Juli 1944 an der
Südfont im 23. Lebensjahre den
Heldentod fand und auf einem
Heldengruft begraben wurde.

Brundorf, Marburg/Drau, The-
sen, Ranzenberg, Bärstall, am
18. September 1944. 632

In tiefster Trauer:

Lorenz und Elisabeth Diwiak,
Eltern; Angela Matul geb. Diwiak,
Schwester; Leopold Matul, Schwa-
ger, und alle übrigen Verwandten.

UPOŠTEVAJTE
PREDPIS
LETALSKE
ZASČITE!

OGLAŠUJTE!